

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZAMOK: 7-83. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLO

ELŐFIZETÉSI ARAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P. FELELVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGO.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZAM 12 FILLÉR, VASARNAP 24 FILLÉR

16 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM, 222. SZÁM.
1930 OKTÓBER 2. CSÜTÖRTÖK.

12 FILLER

Düledező építmények

Minden külpolitikai esemény, mint minden esemény a világon, annyi értéket képvisel, amennyit kihatásaiban jelent s amekkora hullámot képes felvívni a közéletben, vagy a nemzetközi viszonylatok tengerén. Az utóbbi évek külpolitikai eseményei, leginkább rövid lejáratauk voltak. Ahogy felszínre kerültek, úgy el is tűntek a nagy mindenségben. A legutóbbi külpolitikai élet hullámverése inkább csak az érdekelt államok területét érintették s nem terjedtek át idegen államok területére s éppen ezért, ahogy keletkeztek, úgy el is tűntek. A külpolitikai események sorában a legnagyobb eredményt jelentettek egyes nemzetközi konferenciák, ahol olyan problémák vetődtek fel, amelyek hosszú idő óta érlelődtek s csak alkalomra vártak, hogy az általános érdeklődés homlokterébe kerüljenek. Ilyen volt a kisebbségi kérdés s ilyen lett a revízió kérdése, amely kérdések évek óta gyűrűznek, hullámanak a közéletben.

Az utolsó idők legnagyobb külpolitikai eseménye az a nyilatkozat, amelyet Prága röpitett világra s amelynek középpontjában, Masaryk köztársasági elnök áll. „Röpit a nehéz kő, ki tudja, hol áll meg s kit, hogyan talál meg”, — ez az aranyjános mondas most teljes aktualitását érte el. Masaryk — ugyan — nem most röpitette el a békerevizio súlyos követ, de az elröpitett kő pályájának ez a jelenlegi stádiuma a legérdekesebb, a legértékesebb s hatásniban is a legjelentősebb. Kétségtelen, hogy Masaryk nem meggondolatlanul s nem is indokolatlanul tette az első békerevizio kijelentést s nyilvánvaló, hogy legutóbbi kijelentésének gyökere az általános külpolitikai helyzet felkorbácsolásában keresendő. Sem a kisebbségi kérdést, sem a békerevizio nem lehet többé levenni a napirendről, sőt minél jobban késleltetik a kérdések megoldását, annál jobban elterbe s döntő stádiumba kerülnek. Ezt Masaryk már az első felidőben látta s bár környezetéből igyekeztek elnémitani azokat a hatásokot, amelyeket első nyilatkozatával keltett: mostani nyilatkozatának elhomályosítása aligha sikerül.

A cseh köztársasági elnök állítólag kijelentette, hogy Magyarország hajlandó megegyezni s kész, a fennálló határok Magyarország javára való megváltoztatását fontolórra venni. Egyetlen feltétele az, hogy Magyarország mondjon le agresszív politikájáról. Minket Masaryk nyilatkozatának első része érdekel, miután Masaryk sem gondolhatja komolyan, hogy Magyarország harmincezer főnyi zsoldos hadseregével agresszív politikát folytathat. Minket az érdekel, hogy Masaryk hajlandó a békerevizio és pedig abból

Rothermere lord az ósdi politikusok ellen és a fassizmus mellett

Hitlernek azt ajánlja, hogy kövesse Mussolinit. — „Az aggastyánok 12 év óta akadályozzák a világ haladását”. — „A 100 millió német és magyar nem tűri a mostani állapotot”.

London, okt. 1. A „Daily Mail” október 2-iki számában Rothermere lord hosszabb cikkben válaszol Hittlerről írt cikke bírálóinak.

A Hittler cikk — írja lord — a háboru óta felnőtt ifju nemzedék előnyomulásával foglalkozik és bírái a világtól elmaradt ósdi politikusok, akik képtelenek belenyugodni az ifjuság érvényesülésébe. Ezek az aggastyánok 12 év óta akadályozzák a világ haladását. Azt hiszik, hogy a Középeurópában lakó 100 millió német és magyar örökké tűrni fogja, hogy a rájuk kényszerített természetellenes határok váltszák el őket egymástól. Azt hiszik, hogy a népszövetségi szervezet humbujja béklyóba verheti a nemzeti ösztönöket

és energiákat, melyek legyőzhetetlenségét igazolta a világtörténelem. Azok, akik ma a szent szövetség végzetes hazugságait eleventik fel, a nemzeti eszméket akarják börtönbe vetni. Ezek a szövetséges országok kormányainak, parlamentjeinek és sajtójának aggastyánjai, akiknek elméje elvesztette rugalmasságát és akik paralitikus makacssággal ragaszkodnak rögeszméjükhöz és gyűlölnék mindenkit, aki őket az idő haladására emlékezteti.

Olaszországról, Magyarországról és Németországról elhangzott vélemények — írja a lord — nem elméleti fejtegetések, hanem személyes kutatások gyümölcsei. — Az olasz fasszistákat azért támoga-

tom, mert rendbe hozták az olasz pénzügyi politikát. Hitler jól tenné, ha Mussolinit követné s ha törőlné programjából az antiszemitizmus középkori előítéleteit. Igaz ugyan, hogy a zsidók kevés politikai érettséget mutatnak, így például a súlyosan megterhelt angol adófizetőket költséges palesztinai kalandokba igyekeznek keverni és az angol kormányt a zsidó érdekek javára akarják befolyásolni. Elfelejtik azonban, hogy a bolsevista zsidó vezetők súlyos károkat okoztak az egész zsidóság reputációjának.”

En Rothermere lord cikkének főbb része. — A cikk mindenfelé nagy feltűnést keltett.

A csehek még újab területet akarnának délfele

Hogy értelmezik Masaryk nyilatkozatát.

Prága, október 1. A cseh lapok csak most kezdenek bővebben foglalkozni a köztársasági elnök ismert nyilatkozatával a határrevizio dolgában. A pozsonyi cseh nemzeti szocialista „Slovensko Vecer” szerint az elnök nyilatkozatának hiteles szövege Csehszlovákia szempontjából világos. Ha a köztársaságnak Magyarországgal való határainak módosításáról szó volna, ez csak úgy történne meg, ha Csehszlovákia területi követeléseit nyernének kielégítést, tehát ha az ország területe jelentősen kibővülne dél felé. A lap ezután részletesen is megnevezi, mely vidék kiegészítéséről volna szó: *A Pozsonytól délre fekvő terület, az Ipoly vidéke és Sátoraljaújhely délre eső vidéke.* Mindenesetben elsősorban a saját csehszlovák terület kiszélesítéséről lehetne csak szó és csupán másodsorban bizonyos területeknek Ma-

gyarország részére való átadásáról. Bizonyára az elnök is így gondolta ezt — fejezi be a közleményt a lap.

„Az ilyenfajta cseh megnyilatkozásokhoz azt hisszük, nem kell kommentár. Csak egy lehet rá a válasz, jó magyar szólásmóddal: „orrod tőle foghagymás”. Szó sem

lehet olyan határrevizioról, mely még újab magyar területeket vesz el tőlünk. Hiába mondja Nagy Vince, hogy a Masaryk nyilatkozat után azonnal le kell ülni a tárgyalóasztalhoz. Eppen ellenkezőleg azt látjuk, hogy egyáltalán nem lehet leülni olyan feltételek mellett, amilyeneket cseh részről hangoztatnak.

A magyar követ lépéseket tett a prágai külügyminiszteriumban

Prága, október 1. Prágában elterjedt hírek szerint a prágai lengyel követ és a prágai magyar követ felkeresték Krofta helyettes külügyminisztert és nem hivatalos minőségben szövegezték azokat a támadásokat, melyeket a legutóbb megjelent Masaryk nyilatkozat, különösen pedig az ezt helyreiga-

zó csehszlovák kormány nyilatkozat tartalmaz. A prágai lengyel és magyar követségek cáfolják, hogy a lépéseknek hivatalos jellege lett volna. Budapesten illetékes helyen kijelentették, hogy a magyar követ lépésről még nincsen tudomásuk.

a tiszteletreméltó elgondolásból kiindulva, hogy a békeszerződésben foglalt sérelmek tovább nem takar gathatók, mert azok, vagy mint német—lengyel konfliktus, vagy mint német—cseh konfliktus, vagy mint magyar—cseh konfliktus, akuttakká váltak. Ezek a konfliktusok külön-külön is elégségesek lehetnek arra, hogy Európa békéjét veszélyeztessék, de együttesen robbantó erővel hatnak s egy — bárhonnan jövő nyomásra, — két-három helyen is lángragyújthatják Európát.

A magyar békeszerződés, a benne rejlő gyújtóanyagot kívül azért is került az események homlokterébe, mert más jelenségek sokkal erősebb tempóban fejlődnek s veszélyeztetik Európa nyugalmát, mint a trianoni békeszerződés, amelynek megváltoztatását magyar részről minden alkalommal hangoztatjuk, de annak érdekében, fegyvertelenül, nem tehetünk semmit sem. Ilyen jelenség, amely a trianoni veszedelemnél jobban veszélyezteti Európa nyugalmát: a jugoszláv—olasz allan-

tét s Olaszország és Franciaország közötti nyugtalanító atmoszféra, hogy a németországi eseményeket és az orosz-szovjet garázdálkodásra készülők szándékait ne is említjük.

A párisi környéki békék s a békék útján konstituált államok düledező építményeknek bizonyultak már keletkezésük pillanatában s a vaskövetkezésséggel fejlődő események beigazolták, hogy a düledező építményeket ideig-óráig támogatni lehet, de ezt az összeomlást feltartóztatni lehetetlen.

Apponyi beszéde a genfi magyar diákokhoz

Genf, okt. 1. A genfi magyar diákok Hungária egyesülete este teát adott a Genfben időző népszövetségi magyar delegátusok tiszteletére. Az egyesület nevében Solyom András elnök üdvözölte gróf Apponyi Albert magyar fődelegátust és feleségét, valamint a delegáció többi tagját. Egyben elbucsuztatta a Genfből megváltó Hevesy Pál miniszteri rezidenst. Az egyesület díszes írompappal lepette meg Hevesy Pált.

Apponyi Albert gróf hangoztatta, hogy nem kell kétségbeesnünk a mostani helyzetben. Átélt már nemzetünk rendkívül súlyos megpróbáltatásokat, átélte olyan történelmi korszakot, melyekben valóban indokoltak látszott a kétségbeesés. A nemzeti őserő Isten segítségével és a jó iparkodásával megint felemelte hazánkat. Így lesz ez most is. De akikre ez a munka vár, azoknak már mostan ifju éveikben át kell hatva lenni attól a nagy hivatástól, amelyre

készülni kell. Minden fiatalembernek telítve kell lenni ifju éveivel összekötött nagy felelőségének érzetétől. Ez ne sulyként nehezedjék lelkükre, hanem szárnyat adjon, a miken felemelkedjenek. Ez a felelőségérzet legyen boldogító és vigasztaló, ez a felelőségérzet magában foglalja a reményt a bizalmat, sőt a biztonságát annak, hogy ez a felelőségérzet tud teremteni, alkotni. Önökben látja a külső világ a magyar nemzet ifjúságának színe virágát. A világ közvéleményének kialakulásában — Önökre már most is nagy feladat vár. Amivel önmaguknak leginkább használnak, azzal használnak nemzetüknek is. Ez a legjobb és legeredményesebb propaganda munka, melyet magyar ember a külföld köztudatában a magyar nemzet érdekében végezhet.

Ezután Hevesy Pál köszöntö meg a figyelmet és elbucsuzott a magyar delegációtól.

Bethlen miniszterelnök a gazdasági válság enyhítését célzó javaslatokon dolgozik

Október 21-én tartja a képviselőház legközelebbi ülését.

Budapest, október 1. Bethlen István gróf miniszterelnök kedden délután Gödöllőről visszatért Budapestre. Szerdán délelőtt már korán reggel dolgozószobájában volt, ahol 9 óra után felkereste Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter. Klebelsberg a kultuszárca körébe eső kérdésekről tárgyalt a miniszterelnökkel, akinél fél 10 órakor Pesthy Pál, az egyeséspárt elnöke és Rubinek István, a párt ügyvezető elnöke jelent meg. Több, mint másfél órát töltött az egyeséspárt vezetője Bethlen István grófnál, akit részletesen tájékoztattak a párt ügyeiről és azokról a tanácskozásokról, amelyek a képviselők az agrárválság ügyében folytattak.

A megbeszélés után Rubinek István a következőket mondta a hírlapíróknak:

— A pártérettel kapcsolatos kérdésekről érdeklődött a miniszterelnök úr, akit tájékoztattunk az agrárblokknak a gazdasági helyzetre vonatkozó kívánásairól és részletesen megbeszéljük mindazokat a kérdéseket, amelyek a képviselők legutóbbi értekezletén felmerültek. A miniszterelnök teljesen ismeri a kérdéseket és a legalapvetőbb tájékozva van a helyzetről. Ismeri azokat a bajokat és panaszokat is, amelyeket a képviselők az agrárblokk ülésén és más helyen hangoztattak. De nemesak ismeri a kérdéseket, hanem nagyhorderejű javaslatokon is dolgozik, amelyek meg fogják hozni a helyzet javulását. Az agrárblokk pénteken tartotta volna értekezletét. A miniszterelnök azonban kifejezte azt a kívánását, hogy ezt az értekezletet néhány nappal halaszták el, mert pénteken minisztertanács van és így a miniszterelnök nem lehetne jelen az agrárblokk értekezletén, amelyen pedig részt akar venni.

— A párt elnöksége ezért elhatározta, hogy péntek helyett a jövő szerdán tartja az agrárblokk a búza áresésével kapcsolatos megbeszélését. Ezen a miniszterelnök is megjelenik. Az agrárblokkon kívül a párt is meg fogja vitatni a gazdasági helyzetre vonatkozó kérdéseket azon az értekezleten, amelyet a parlament megnyitása előtt, október 16-án, esztörtökön tartunk.

A pártértekezleten értesülésünk szerint Bethlen István gróf nagyobb beszédben nyilatkozni fog a gazdasági

kérdésekről és a kormánynak e kérdések megoldásával kapcsolatos tervéről, valamint a parlament őszi munkaprogramjáról is.

Almásy László, a képviselőház elnöke a miniszterelnökkel történt megbeszélés alapján intézkedni fog, hogy a képviselőház első ülését október 21-én tartásig meg.

Az egyeséspárt elnökségével való tárgyalások után Ernst Sándor, az új népjóléti miniszter jelent meg Bethlen István gróf miniszterelnökkel.

Ernst Sándor hosszabb tanácskozást folytatott a miniszterelnökkel, akit tájékoztattott a népjóléti tárca ügyeiről és azokról a tervekről, amelyek a népjóléti tárca keretében kíván megvalósítani. A tanácskozás után Ernst Sándor a következőket mondta:

— Ami a népjóléti minisztérium átszervezését illeti, tervbe vettem ezt is, de ezt sem lehet márról holnapra elintézni, mert előbb alaposan át kell vizsgálnom az ügyeket s csak ennek megtörténte után, esetről esetre tudok majd ebben a tekintetben is előrelátni. Tudomására hoztam a miniszterelnök úrnak, hogy a Társadalombiztosító Intézet ügykezelése, terheinek csökkentése, a deficit eltüntetése és az adminisztráció megjavítása foglalkoztat most elsősorban, mert ezeknek a kérdéseknek a takarékoság legmesszebbmenő figyelembevételével való gyors és helyes megoldása a gazdasági életre is kihatással lesz. Nagy

Csak Frank Edénél kaphatók a világhírű Fischer-gyár különleges, őszi

nyulszőrkalapjai P 14.80-ért

Nyakkendők, ingek, meglepő olcsó árban, feltétlenül megbízható minőségben, nagy választékban.

nehézségek vannak a Társadalombiztosítónál és ezeket kell elsősorban orvosolni.

— Ami az államtitkári állást illeti, nem is lehet ezt a kérdést gyorsan megoldani, mert mondhatom, az államtitkári állás betöltésének a kérdése

igen nehéz ügy. A kérdés rendezése csupán nekem volna sürgős, mert nekem lehetne elsősorban szükségem arra, hogy legyen valaki, aki helyettesít. Végsőleges döntés azonban, ismétlem, még nincs.

Egyetlen, pártpolitikán telitálló inségakciót kell megindítani

A város polgárságát szétforgácsolatlanul kell az inség leküzdésére sorompóba szólítani.

Debrecen városának mélyen érző, szociális gondolkozású polgármestere az óriási munkanélküliség és inség miatt az idén minden eddigénél jobban megszervezett és hatalmasabb arányú inségakciót kezdeményezett, amelyet minden nemesen érző és minden egyéb szemponton felülemelkedni tudó ember a legnagyobb örömmel vett tudomásul és mutatkozott hajlandónak, hogy támogatja.

Ez a támogatás nemesak szólamokban, hanem beszélt, még pedig mindennél ékebben beszélt számokban jelentkezik. Már eddig is több ezer pengőre rug az az összeg, amelyet megajánlottak azok a testületek és magánosok, akik tudatában vannak annak, hogy ma már nemesak az inségeknek fizetett összegekről, hanem a saját életük nyugalmának megváltásáról van itt szó.

Az első órákban nem is akadott senki Debrecenben, aki ne helyeselte és támogatta volna dr. Vásáry István polgármester nemes akcióját, amelynek lefolyása a legszélesebb közvélemény és természetesen tökéletes hatósági ellenőrzés alatt fog lefolyni. Annál sajnálatosabb az a körülmény, hogy ezt a szép és egységes frontot, melyben Debrecen város egész lakossága együtt indult küzdelembe a szegénység és inség megszüntetésére, némely oldalról megbontani igyekeznek. Félreértés ne essék, soha se kifogásolhatják senki, ha emberek csoportokba összeállnak és segíteni igyekeznek szenvedő felebarátjaikon. Most sem ezt tartjuk kifogásolandónak, hogy akad olyan csoport, amelyik teljesen indokolatlanul, külön akciót jelent be és akar folytatni, de semmiképpen nem lehet helyeselni azt, hogy politikai célok szolgálatában látszik állani az az akció, melyet — mintegy a Vásáry-inségakció ellensúlyozására — megindítottak. Még kevésbé

helyes az, hogy ilyen színezettel bíró akció élére egy tiszteltreméltó uriaszonyt állítsanak, aki természetesen kénytelen vállalni ezt a szerepet. Ez az akció éppen magánjellegetől fogva hatóságilag nem ellenőrizhető olyan módon, mint ahogy minden ilyen ügynél kívánatos.

Minden egyéb szemponttól eltekintve is azonban, feltétlenül azt tartjuk helyesnek, hogy ne bontsák meg Debrecen város közönségét pártállások szerint akkor, amikor a jósziye nyilatkozik meg, mert könnyen eljutunk oda, hogy azt a hitet kelthetjük az emberekben, hogy politikai dicsőség keresése végett indított inségakcióhoz minek adjunk pénzt.

Nem szabad elfeledni, hogy a városban a tél folyamán óriási nagy lesz a nyomorúság és szenvedés és külön gyűjtési akció helyett sokkal célszerűbb lenne, ha minden testület, amely eddig ilyen módon foglalkozott a jótékonykodással, most nem gyűjtéseket kezdene, hanem a szenvedéseket más módon igyekezne enyhíteni, mint ahogy tenni kívánja ezt az idén a Vörös Kereszt Egyesület, amelyek külön szociális munkára szervezik tagjaikat. Nem adományokat kérnek a szegényeknek, hanem látogatni fogják őket és ugy segítenek rajtuk, ahogy embertestvéreken kell, azonban a gyűjtéseket és az adományokat a hivatalos és központi inségakcióra bízzák, amely minden egyes fillért odajuttat, ahova az adakozók küldeni akarják és adminisztrációra semmit el nem vonnak.

Nem utolsó szempont az sem, hogy vannak szemérmes uri szegények, akiknek nincs szegény-könyvük, de többet éheznek, mint a pénteki nap koldusai, akik még ma is végigjárják a város összes üzleteit és eszedesen behajítják a maguk kis inség-adóját és ezek a hangtalanul szenvedő szegények mit sem kapnak, semmi sem jut nekik, mert a szemérmes koldusnak üres marad a tarisznyája, viszont, aki több helyen kér, sőt követel, az több helyen kap. Már pedig, ha ez a segélyezés a tél folyamán állandó jellegűvé tehető, akkor erre is figyelemmel kell lenni. Csak a központilag megszervezett, tökéletes felkészültséggel és megfelelő számu, önzetlen emberrel rendelkező akció hozhatja meg a kívánt eredményt. Ugyen akció pedig csak egy szabad, hogy legyen. Emelkedjék felül tehát önmagán is minden társaság vagy testület és éppen a szegények érdekében, ha igazán segíteni akar, inkább csatlakozzék Vásáry inségakciójához, a babérokat ugyanis az aratja le, aki a szegények érdekében legtöbbet dolgozik. Ha pedig valaki úgy akar jótékonykodni, hogy ne tudja a bal keze, mit csinál a jobb, akkor éppen ott a helye, a városi inségakcióban.

A legjobbat a legutányosabban kapja !!

Barchetek - Flanelek

valamint
valódi JAEGER
alsóruhák,

Gyapjuharisnyák
Nadrágok
nagy választékban.

1831---1931.

Kardos
László

Debrecen

Kossuth-u. 9.

Egyszeri összehasonlítás meggyőzi

Szép haj 18 fillérért.

Van már

Pixavon-shampoo

Egy kis csomag 2 mosásra elég és ára csak 36 fillér.

A Pixavon-shampoo mentes a szódától, puha, bőséges habot ad és pompásan illatossá teszi a haját.

Önálló indítványok és interpellációk napja a városi közgyűlésen

Letárgyalták és részleteiben is elfogadták a költségvetést. — A téglagyárról szóló interpelláció kapcsán Labancz András majdnem széksértésbe keveredett.

A városi törvényhatósági bizottság közgyűlésének második napján délelőtt fél tíz órakor nyitotta meg dr. Hadházy Zsigmond főispán az ülést.

Folytatták a költségvetés részleteit vitáját.

A KÖZUTAK ÉS TEREK

rovatánál Freund Jenő dr. szótartotta, hogy a vasuti felüljáró hídnál a drótháló pusztítják a gyermekek a rendőr szemelattára.

Kifogásolja, hogy a hirdetési vállalat sok és csunya oszlopot állít fel és a város legszebb részeit elcsúfítja. A Magoss György ténél ez ellen intézkedést kér.

Zöld József főjegyző: Felhívjuk a rendőrség figyelmét, hogy fokozottabban mértékben őrkdjék a közvagyont felett. Ami az izléstelen hirdető oszlopok ügyét illeti, erre nézve azt jegyzi meg, hogy azokat még a várostól vették át.

Freund: De nem ennyit. Zöld: Mérélegés tárgyává tesszük, hogy elhelyezzük-e az oszlopokat a Deák Ferenc utcáról, vagy hogy kevesebbet állítsunk-e fel, de ez azt jelentené, hogy a bevétel esőkkenne.

Freund: Izlésebb oszlopokat kell kihelyezni.

ILLEMHELYET A BOCSKAI TÉRRÉ

A parkosítások tételénél Csomor Gyula azt a visszas állapotot tette szóvá, mely a Kossuth uccai temető körül uralkodik s amelyen feltétlenül segíteni kell.

A Bocsikai téren létesített szép parkokat nagyon sokan keresik fel estéknként és az embereknek valóban lelki és testi üdülésül szolgál ez a hely. De éppen az a körülmény, hogy sokan sétálgatnak ott, mulhatatlanul szükségessé teszi, hogy a környék megfelelő helyén illemhelyet állítsanak fel. Most ugyanis az a helyzet, hogy ilyen célra a Kossuth uccai temetőt használják, még pedig olyan nagy mértékben, hogy este be sem lehet menni a temetőbe.

Arra kéri a polgármestert, hogy segítsen a környék nagyszámú lakosságán és teljesítse ezt az egészségügyi szempontból, de erkölcsi okokból is nagyon alátámasztott és indokolt kérését.

Vadászy Sándor azt jegyzi meg,

hogy a hirdetőoszlopokra a kereskedelemnek szüksége van.

Zöld József a szikgáti gazdaság hasznosításánál kijelenti, hogy foglalkozni fognak az értékesítés gondolatával és az előkészületeket megteszik.

A közgyűlés azután sorra vette a hátralévő tételket és végül a

költségvetést részleteiben is elfogadta. A közgyűlés, mint már jeleztük, elfogadta a csatorna használati díjak felemelését.

Ezután a nyers házbérjövdelem után számítják a csatornadíjat, mely a házbérjövdelemnek 2 százaléka lesz. A vízdíjat az eddigi 22 fillér helyett 26 fillérben állapította meg a közgyűlés.

Önálló indítványok

A homokkerti villamos ügye.

Fél tizenegy óra előtt kezdtek meg az önálló indítványok tárgyalását. Első volt Harsányi Gusztáv önálló indítványa, mely azt tartalmazza, hogy a közgyűlés érelyesen vegye kezébe a homokkerti villamos ügyét, legrosszabb esetben egész szélességben burkolják a Szabó Kálmán utcát és a Hévíz-pónáléval garantálja az autóbusszjáratot.

Vásáry polgármester: Javasolom, hogy az önálló indítványt a legközelebbi közgyűlés tárgyalja.

A közgyűlés a polgármester javaslatát elfogadta.

A BESZÜNTETETT VONATOK

Következett dr. Gábor Jenő önálló indítványa arra vonatkozólag, hogy írjon fel a közgyűlés a kereskedelmi miniszterhez a Debrecen város érdekét mélyen sértő vonat-

beszüntetések hatálytalanítása tárgyában.

Dr. Vásáry István polgármester: A közgyűlés napirendje során ilyen értelmű felirat küldését elhatározta, amelyben kéri, hogy a vonatjáratokat egyáltalában ne korlátozzák, így tehát ez az önálló indítvány ezzel elintéztést is nyert. Ezzel külön foglalkozni nem is szükséges.

Hegymegi azt ajánlja, kíséreljék meg esetleg küldöttség útján is a kereskedelmi minisztert rábírni, hogy a beszüntett vonatot állítsa vissza. Inkább szüntessék meg a déli kétórás gyorsvonatot és 4 órakor indítsanak vonatot Pestről.

A közgyűlés a polgármester javaslatát tudomásul vette.

TURUL Cipőgyár R.-T. Piac-u. 63.

Helyet csinálunk az őszi árunak. A raktáron levő összes cipőket e hó 30-ig

20% engedménnyel árusítjuk.

VÁSÁRY: MANAPSÁG NEM LEHET BESZÉDBŐL MEGÉLNI.

Zöld Aladár önálló indítványában azt kérte, hogy a törvényhatósági bizottság 4 ülést tartson még pedig február, május, szeptember és december hónapokban és a szabályrendelet vonatkozó szakaszát, mely a vita 8 órán tuli tartására vonatkozik, mócosítsa.

Vásáry István polgármester kijelenti, hogy önálló indítványt és interpellációt korlátlan számban terjeszthetnek elő a bizottsági tagok, úgy hogy akár egy másik tárgyszerozatot lehetne összeállítani belőlük. Vannak azonban kérdések, melyek lehetnek egyeseknek nagyon fontosak, de nem közérdekűek és nincs semmi ok rá, hogy atörvényhatóságot ilyenekkel foglalkoztassák. Az önálló indítvány és interpellálási jogra nézve semmi sérelmet nem jelent, hogy csak három rendes közgyűlést tart a törvényhatóság.

Ami pedig a 8 órán tuli tárgyalást illeti, erre megjegyzi, hogy a költségvetés és zárószámadás a legszelebb mederben tárgyalható. Ma azonban nem olyan időt élünk, hogy tisztán csak beszédből éljünk meg. Bármilyen fontos is a közgyűlés és zárószámadás, elég, ha 108 órán keresztül tárgyaljuk, mert aki mondanivalóját ezalatt nem tudja elmondani, az nem képes arra hosszabb idő alatt sem és ha 108 óra alatt nem tudja a maga álláspontjának helyességéről meggyőzni bizottsági tagtársait, az később sem sikerül neki.

A közgyűlés az önálló indítvány felett napirendre tért.

Nagy Lajos azt indítványozza, hogy a szabályrendeleteket nyomassák ki.

Dr. Vásáry István polgármester: Jelenttem, hogy minden szabályrendeletet, amely kormányhatósági jóváhagyást nyert, kinyomatunk.

A közgyűlés az önálló indítványt nem kívánta tárgyalni.

KUTAK FURASA.

Lévay Imre azt kérte, hogy a köntöskerti Suhajda-telep lakosága részér a város közkutat furasson.

Vásáry polgármester kijelenti, hogy csak azokat a munkákat hajtják egyelőre végre, melyeket a költségvetésbe beállítottak. A kutak használati díjáról szabályrendeletet alkottak, a bevétel fele további kutfurásokra szolgál. Az epreskerti rokkant telepen, a kincseshegyi és monostorpályi sorompónál, a bányi iskolánál, a belsőohati iskolánál furnak egyelőre kutakat. Ha a helyzet az évfolyamán megengedi, további kutakat is furatnak.

Ezek után a közgyűlés az önálló indítványt nem óhajtja tárgyalni.

TÖRÖK GÁBOR INDITVÁNYA.

Török Gábor önálló indítványa arra vonatkozik, hogy a polgármester a munkanélküliség enyhítése érdekében készítsen tervezetet segélyakció végrehajtására. — Utasítsassék a műszaki ügyosztály, hogy az öt lakrészrel bíró házak, ha elhanyagoltak, a háztulajdonos által kötelezően tartoztassanak. A város mondja ki a csatorna- és vízvezeték kötelező bevezetését.

Dr. Vásáry István polgármester kijelenti, hogy az önálló indítvány elsősorban tárgytalan, mert a segélyakcióra vonatkozó tervezetet kidolgozta, sőt az már nagyban folyik is. A csatornázásra vonatkozó rész szintén tárgytalan.

mert a közgyűlés előzőnapon már határozatot hozott. A harmadik részre vonatkozólag megjegyzi, hogy csak arról lehet szó a mai nehézségi gazdasági körülmények között, hogy a fennálló építési szabályrendeletnek vonatkozó rendelkezéseit esetleg szigorúbban hajtsák végre. Ami a közmunkákat illeti, mindenki olvashatta a lapokban, hogy 8 millió pengő értékű szükségmunkát irtunk össze, amelynek legnagyobb részére a felezet is megvan és azonnal végrehajtható, amint a kormányhatósági jóváhagyás megtörténik.

A közgyűlés ilyen körülmények között az önálló indítvánnyal nem kívánt foglalkozni.

KERÉKVETŐK.

Gombosy Zoltán önálló indítványában azt kéri, hogy a Déli soron, amely közeve van, állítsanak fel kerékvetőket, mert a szekerek a kövesut mellett közlekednek és óriási port csinálnak.

Vásáry polgármester, bár belátja, hogy nagyon kellemetlen, ha a kövesut mellett a burkolatnál járnak a szekerek és ott lovalognak és ezzel port vernek fel, de most nem tud segíteni. Azért akarják tegnap tárgyalni a közlekedési szabályrendeletet, melyben kimondták volna, hogy csak burkolat uttsten szabad közlekedni. A szabályrendeletet azonban levették a napirendről és így nincs más mód, mint a megfelelő szabályrendeletben büntetőparagrafust kell beállítani. Kerékvetőket azonban nem lehet az utcákon végig felállítani. A megfelelő kihágási paragrafust majd a közgyűlés elé hozzuk.

A közgyűlés az önálló indítványt nem kívánta tárgyalni.

EGYÉB INDITVANYOK.

Ugyancsak Gombosy Zoltán indítványozza, hogy a közgyűlés küldjön ki pártközi bizottságot, amely megállapítsa, hogy a városnál és vállalatoknál, üzemeknél, stb. kik azok, akik állásban vannak és máshonnan nyugdíjat huznak.

Vásáry polgármester kijelenti, hogy a legközelebbi közgyűlésre javaslatot hoznak erre nézve, mert a maga részéről is szívesen veszi, ha pártközi bizottságot küldenek ki.

A közgyűlés így az önálló indítványt nem kívánta tárgyalni. Vadász Sándor önálló indítványában azt kéri, hogy a városi kislakások bérlőitől szerződésükért, vagy általában egyetlen bérlőtől is meghosszabbításért ügyvézi munkadíjat ne lehessen szedni.

A közgyűlés az önálló indítványt a legközelebbi közgyűlés napirendjére tűzte.

Dr. Fejér Ferenc önálló indítványát, hogy Téglás, Hadház, Böszörmény, a Bocskai-kert, stb. a debreceni járásbíróshoz csatolassék, a közgyűlés elfogadta és felirat intézése végett napirendre tűzte.

A SOROMPÓK KIHELYEZÉSE.

Vadász Sándor a sorompók kihelyezését kérte önálló indítványban.

Dr. Balla Bertalan tanácsnok adta meg erre vonatkozólag a felvilágosítást, hogy a külsőségi fuvarosoknak ingyenes átmenetet biztosítottak naponta kétszer, a többieknek pedig nagyon méltányos egy-két pengő évi átalányt adtak, ennek folytán a közgyűlés az önálló indítványt nem kívánta tárgyalni.

Interpellációk

Az önálló indítványok letárgyalása után a főispán szünetet rendelt el, majd az ülés újból való megnyitására Zöld Aladár az ügyrendhez szólva, azt kérte, mi az álláspontja a főispánnak arra nézve, hogy az önálló indítványt tevő bizottsági tagnak joga van-e szóbeli indokolást elmondani.

Dr. Hadházy Zsigmond főispán: Az én álláspontom az, hogy igenis joga van mindenkinek, aki önálló indítványt előterjeszt felhozni. Hozzászólás tilalma alatt azt értem, hogy más bizottsági tagok az önálló indítványokhoz nem szólhatnak hozzá.

Zöld Aladár a főispán kijelentését megnyugvással vette tudomásul és ezután a közgyűlés áttért az interpellációkra.

Az első interpellációt Jámber Ferenc terjesztette elő, azt kérdezi, hogy miért nem készült el Debrecen város új térképe.

Vásáry polgármester azt válaszolja, hogy a térkép már anélkül hogy figyelmzették volna elkészült, a sokszorosítást azonban függőben kellett tartani, mert az építési szabályrendeletben bizonyos változtatások vannak tervezve, a második övezet határait illetőleg. Az új térképen pedig ezt is fel akarják tüntetni.

A választ az interpelláló és a közgyűlés tudomásul vette.

Dr. Brunner Lajos miatt interpellált, hogy a tisztiorvosok egy része több állást is betölt. Brunner az interpellációt szóbelileg is megindokolta és kérte, hogy teremtsem rendet tekintetben a polgármester.

Vásáry polgármester kijelenti, hogy erre vonatkozólag már korábban jelentést kért a tisztifőorvostól, aki azt be is terjesztette. Az egész ügyet visszaadta a tisztifőorvosnak azzal, hogy tárgyalják le a közegészségügyi bizottságban és annak javaslatával együtt terjessze be ismét hozz, hogy a közgyűlés foglalkozhasson az ügyvel.

A közgyűlés a választ tudomásul vette.

Dr. Szabó Ferenc miatt interpellált, mert a Jánossi- és Kinizsi-utcákon a planirozás következtében a talaj felszíne nagyon puha és annyira járhatatlan, hogy megfontolt, hogy a mentők nem tudtak a kocsival keresztül menni rajta. Sürgős intézkedést kér. Interpellációjának másik részében pedig a szabályozás következtében a kis telektulajdonosoknak járó megváltási összeg kiutalását szorgalmazza.

Vásáry polgármester azt válaszolja, hogy néhány hónapig türelmesen várni kell, míg az ut teje megkeményedik, de költséges ledöngölést végrehajtani nincsen módjában. A telkek árára nézve

azt feleli, hogy egyrésztük már ki van utalva, a másik részét is rövidesen kiutalják.

A közgyűlés a választ tudomásul vette.

Sarkady István rokkant társai érdekében interpellál, akik amiatt panaszkodtak, hogy nem bálnak velük elég emberségesen.

Vásáry polgármester válaszában arra mutat rá, hogy az illetékes ügyosztály jegyzőkönyvileg kihallgatta Sarkadit, hogy voltaképpen mit óhajt. Ennek ellenére sem tudnak konkrétumot megállapítani, mert amit Sarkady panasz tárgyává tesz, az nem tartozik a törvényhatóságra, — például azt, hogy az egyik rokkant 8 évig nem kapta meg a visszahonosítását. Ha konkrét panaszt kap arról, hogy a rokkantakkal valamelyik tisztviselő nem megfelelően bánik és ezt kellően igazolja, azonnal megindítja az eljárást.

A közgyűlés tudomásul vette a választ.

A ROKKANTAK HAZHELYEI.

Hegymegi Kiss Pál miatt interpellál, hogy a rokkantak a nekik kiosztott házhelyek árát és a kamatokat magasan tartják.

Vásáry polgármester azt válaszolja, hogy a forgalmi értéknél jóval alacsonyabb áron állapították meg a telkek értékét a rokkantak számára. A Kincseshalomnál például a rendes vételár egy-

harmad része értékében állapították meg a rokkant telkek árát. — Egyébként sem tudom megérteni, — mondotta a polgármester — mi-lyen a rokkantak sem a vételár esedékes részletét, sem a kamatot eddig még egy fillért sem fizettek és nem is kérte erre őket senki. Világos tehát, hogy a cél az, hogy a nagyon mérsékeltlen megállapított összeget is töröltetni akarják, mert hiszen eddig nem érezték a terhét a tartozásuknak. Legfeljebb arról lehetett volna szó, hogy kérelmet adjanak be, hogy ne kérje meg tőlük a város a föld árát.

A közgyűlés a választ tudomásul vette.

Török Gábor miatt interpellál, mert a Csapó-kertben folyó utca-szabályozás során úgy végezték a munkát, hogy ennek következtében néhány ház fala összeroppedezett és összedőléssel fenyeget. Azt kérde, hajlandó-e a polgármester kártalanítani ezeket az embereket.

Vásáry polgármester azt válaszolja, hogy nem lát tisztán a helyzetben, mert a kihallgatások során ellentmondó vallomásokot kapott.

Hajlandó abba belemenni, hogy a törvényhatóság küldjön ki egy bizottságot, amely megállapítja azt, hogy kinek a részéről történt a mulasztás és aki a hibás, az viselje majd a kárt. Javasolja, hogy Török Gábort és Széll Gézát küldjék ki ebbe a bizottságba.

Török Gábor és a közgyűlés a választ tudomásul veszi.

Labancz András majdnem széksértésbe keveredett

Labancz András a téglagyár vizsgálat alatt álló ügyében interpellált. Közben olyan kijelentéseket tesz, amelyek miatt majdnem széksértési eljárást indítanak ellene. Labancz azonban a város vezetőségét anyanúsító kijelentéseket ki magyarázta és így az eljárástól elálltak.

Vásáry polgármester kijelentette, hogy az ügy vizsgálat alatt áll, az semiképpen nem tartozik elbírálás végett a közgyűlés elé, hanem az illetékes bírói fórum hozhat csak döntést. Így tehát az ügyet nem hajlandó a közgyűlés elé hozni.

A választ a közgyűlés tudomásul vette.

A halastavak ügye

Gombosy Zoltán a halastavak ügyében a már ismertetett önálló indítványt terjeszti elő.

Dr. Vásáry István polgármester: Mielőtt méltóztatnak határozni abban a kérdésben, hogy kíván-e foglalkozni a törvényhatósági bizottság az önálló indítvánnyal,

AZ IPARISKOLAI IGAZGATÓI ÁLLÁS

Ugyancsak Labancz interpellálta meg a polgármestert amiatt, hogy miért újból Gulvás Istvánt ültették az ipariskola igazgatói székébe.

A polgármester válaszában kijelentette, hogy a felügyelő bizottság a fennálló szabályok és törvények értelmében bizta meg újból Gulvás Istvánt egy évre az igazgatással, erre neki semmiféle befolyása nincs. Ha beleavatkozna, hatáskörét lépné túl.

A választ a közgyűlés tudomásul vette.

3 vezető márka :

KALOR, NERO, PERPETUM

folytonegő kályha.

Főraktár:

SESZTINA LAJOS

DEBRECZEN.

vagy nem, kénytelen vagyok bizonyos felvilágosítást adni.

— En elrendeltem még a nyár közepén egy vizsgálat lefolytatását, melynek célja az volt, hogy a Haltenyésző Rt. a fenntartási kötelezettségeinek milyen mértékben tesz eleget. Ennek a vizsgálatnak során megállapítást nyert, hogy a fenntartási kötelezettségeit a Haltenyésző Rt. csak részben teljesítette és a kötelezettségei teljesítésének vannak olyan részei, amelyeket most a nyár folyamán nem is tud elvégezni. Ilyen például a csatorna tisztítása és a töltések megerősítése, pótlása, mert addig, amíg a lehalászás meg nem történik, amíg víz van a csatornában és a tóban, addig a töltéseket csinálni nem lehet, mert a tó fenekéről kell kiszedni a földet, melyet felhordanak a töltésre.

— Felhívtam a Haltenyésző Rt.-t arra, hogy ezeknek a kötelezettségeinek, amint a halászásnak vége van, haladéktalanul tegyen eleget, nyomban kezdje meg és az év végéig fejtesse be. Addig, amíg ilyen felhívás nem történt meg,

pert sem lehet indítani, mert a bíróságnál igazolni kell, hogy a szerződésbeli kötelezettség teljesítésére felhívtuk, arra időt adtunk, hogy a természeti viszonyok és lehetőségek szerint a munkát elvégezhesék.

A Haltenyésztő Rt. kötelezettségeinek másik része a beruházási munka továbbfolytatása, ami az annak idején megkötött szerződés értelmében 1936-ig elvégzendő és pedig szükeesszive. Itt tehát nem áll a városnak módjában előállni azzal a kívánsággal, hogy ezt a munkát novemberre, vagy decemberre elvégezzék, mert azt 1936-ig kel elvégezni. Hogy azonban e tekintetben is tisztában legyünk az ő szándékaikkal és bizonyos mértékben lássuk, hogy milyen intézkedésekre van szükség, arra hívtam fel, hogy ezekre a munkákra vonatkozólag a Haltenyésztő Rt. terjessze elő programját, hogy a még féléves munkákat 1931-ig folyó időnek eme szakaszában hogyan kívánja végezni.

Ezen az intézkedésen túlmenő intézkedéseket fogantatni nem lehet.

— Akárhogy és mint áll a Haltenyésztő Rt.-nak másokkal szemben való viszonya, értesülésem szerint — és magam is úgy tudom — hogy a városnak nem áll módjában biztosítási végrehajtást fogantatni, sőt ösztönözni szólna, amint eddig ismerem a dolgot,

nincs is szükség, még ha módja volna is rá, nincs szükség arra, hogy ez a biztosítási végrehajtás fogantatásitassék.

— Az, amire a bizottsági tag ur alludál, a gróf Zichy-féle nagy ügyre, amelyből kifolyólag a Haltenyésztő Rt. igazgatósági tagjai közül sokan lemondottak, gróf Széchenyi és mások, meglehetősen kis dologra zsugorodott össze, az igazgatósági tagok mind visszamondták lemondásukat, sőt fedezetet nyújtottak és ajánlottak fel a Zichy János-féle követelés biztosítására arra az esetre, ha netalán a Haltenyésztő Rt. ebben a perben marasztaltatnék.

— Ezeket tartottam szükségesnek, hogy mielőtt méltóztatnak határozni afelett, hogy kíván-e az indítvánnyal foglalkozni a törvényhatóság, hogy előadjam, hogy méltóztatásnak tudni, jelenleg mint áll a dolog.

Dr. Hadházy Zsigmond főispán: Méltóztatnak-e az önálló indítványt tárgyalás alá venni, igen, vagy nem? Akik tárgyalás alá akarják venni, méltóztatásnak felállni.

A közgyűlés többsége úgy határozott, hogy az önálló indítványt nem tüzi napirendre.

A közgyűlésnek több tárgya nem lévén, dr. Hadházy Zsigmond főispán félhárom előtt néhány perccel az ülést berekesztette.

A hajdumegyei vöröskeresztes csoportok sikeres akciója

Ifjúsági Vörös-kereszt Vándorgyűlés Sopronban.

A Magyar Ifjúsági Vörös-Kereszt Egyesület szept. 27-én, Sopronban Petri államtitkárné és vitéz Simon Elemér főispán elnökelete alatt vándorgyűlést tartott, amelyen a kultuszminisztérium részéről Takács Béla min. oszt. tanácsos vett részt. A gyűlés hálás elismeréssel fogadta Sopron városának, dr. Turner Mihály polgármester által bejelentett telekadományát a Magyar Ifjúsági vöröskeresztes szegény gyermekek részére építendő üdülőháza, amelynek költségei már szépen gyűlnek, s amelyhez eddig a hajdumegyei csoportok járultak a legtekintélyesebb összeggel. A vezetőség ezt méltányolva, — Törő Mihályné a debreceni Cálvin-teri csoport kiváló vezetőjének felszó-

lalására és kérésére megígérte, hogy a majd elkészült üdülőbe való felvétel-nél a debreceni és hajdumegyei gyermekeket fogják elsősorban tekintetbe venni. Törő Mihályné felszólalásában indítványt tett a további gyűjteké mi-kénti előmozdítására is, amit a gyűlés nagy tetszéssel fogadott.

Gyűlés után a jelenlevők Simon főispán vezetése mellett kirándultak Sopron csodaszép üdülőhelyére a Lóverek fenyveseibe, és a Turner polgármester által megjelölt telkek közül kiválasztották az „Erdei fürdő” szomszédságában levő s a kívánalmaknak minden tekintetben megfelelő üdülőháznak való helyet.

A debreceni törvényszék tárgyalta le az első ötpengős hamisító bűnügyét

Tíz hónapi börtönrre ítélte a bíróság a tettést, aki csak azért hozta forgalomba a hamis pénzeket, hogy megtérüljön a „befektetési költség”.

Ez év nyarán, pár nappal azután, hogy az új ötpengősök forgalomba kerültek, nagy szenzációt keltett az a hír, hogy Miskolcon elfogták az első ötpengős hamisítót. — Miután pénzhamisítási ügyekben a tábla székhelyén fekvő törvényszék az illetékes, a tettést Debrecenbe hozták, ahol legelőször Preineszberger Jenő, központi vizsgálóbíró hallgatta ki. Közben a vizsgálat befejezést nyert és tegnap délelőtt a debreceni törvényszék elé került az érdekes bűnügy.

A bűnper vádlottja Révész Andor, 24 éves, miskolci géplakatossegéd, akit Miskolcon, mint az egyik legtehetségesebb iparost ismerték. Hamis pénz forgalomba-hozatalának büntetőjével vádolta a kir. ügyész-ség képviselőjében jelen levő kövendi Veress Lajos ügyész. A fő-tárgyalás elnöke, dr. Jeney Sándor kir. törvényszéki tanácselnök volt.

A fiatal vádlott nem tagadott semmit, elmondott mindent, úgy, ahogy történt. Azzal kezdte, hogy június hónapban munka nélkül volt és így anyagilag nagyon rossz-szal állt. Volt egy találmánya: egy

automatikus benzin-kut, amelynek nagy jövőt jósoltak. Valami műszaki rajzot kellett volna megcsinálnatni, de nem volt hozzá pénze. Egy izben, mikor anyja hazatért a piacról, megpillantotta nála az új ötpengőst. Azonnal az jutott eszébe, hogy minden jó lenne, ha ebből volna neki egy eszómó. A pénzéhség elkábította és hozzákezdett a hamis pénzgyártáshoz.

Először is vásárolt 50 deka angol cinket és megfelelő mennyiségű gipszet. A gipszet péppé olvasztotta és egy Schmoll-paszta dobozban, — egy eredeti ötpengős segítségével, — elkészítette a kliséit. A klisébe beleöntötte a felolvasztott cinket és ily módon igen sok pénzdarabot állított elő.

A hamisítványok azonban nem sikerültek annyira, hogy ne lehetett volna hamis voltukat felismer-

Én is Philips rádiót veszek!

Mert jó minősége évekig
nem változik, kezelése
egyszerű és veszélytelen.
6-12-18 havi részletre
bárhol beszerezhető.

Minőség, jótállás, részlet, service

ni. Talán öt darab volt mindössze, amelyeket jóknak lehetett mondani. Révész el is határozta, hogy valamennyit beolvastítja és újra kezdi a kísérleteket.

— Akkor miért hozott mégis forgalomba több hamisítványt? — hangzik az elnök kérdése.

— Azt gondoltam kérem, hogy legalább a befektetési költségem térüljön meg, — válaszolja a vádlott.

A továbbiakban elmondja a géplakatossegéd, hogy este 8 óra tájban kiment sétálni, hogy a hamisítványokat elszózza. A Széchenyi uca sarkán egy kofától 30 fillérért vett nápolyi szeletet és hamis ötpengőssel fizetett, amiből 4 pengő 70 fillér jó pénzt kapott vissza.

Másnap délelőtt a második ötpengőst „sütötte” el, mikor is 10 fillérért szilvát vásárolt és hasonlóképpen jó pénzt kapott vissza. A harmadik napon azonban rajtavesztett az üzleten. Egy kis leánytól barackot vásárolt, természetesen hamis pénzzel fizetve. A gyermeknek nem volt visszaadni való aprója, ezért beszaladt a legközelebbi trafikba, váltani.

Fekete Ferencné trafikosnő észrevette, hogy az ötpengős hamis és azonnal rendőrré vált. A rendőr előállította Révészt, aki kijelentette, hogy a pénzt az állomáson, az étteremben kapta. A rendőr nem sokat törődött a naiv védekezéssel, hanem felszólította Révészt, hogy kövesse a rendőrségre.

A rendőrségre menet eszébe jutott a fiatalembernek, hogy a zsebében még két hamisítvány van. — Kaptam tehát magam az észrevétlenül kiejtette a zsebéből a két ötpengőst. A járó-kelők azonban észrevették az elguruló pénzdarabokat s figyelmeztették rá Révészt, aki eleinte ugyan nem akart erről tudomást venni, de végül csak felvette a földről a hamisítványokat. Most már a rendőr is észrevette a kis intermezót és elvette Révésztől a hamis pénzdarabokat.

Révész most már látta, hogy nincs más menekvés, mint hogy ha megszökik. Egy átjáróháznál gyorsan beugrott a kapu alá és kifutott a másik uccára. A rendőr üldözőbe vette, de ő hirtelen belevetette magát a Pece patakba és ott bujkálva, kerekelt oldott.

Egyenesen hazafutott, felpakolta a pénzhamisító eszközöket, kibiciklizett a Sajóhoz és az egész holmit a vízbe lökte. Azután elment a Her-nád partjára és egész nap nyugodtan strandolt. Két hétig élt így, — bujkálva. Végül is a rendőrség egy éjjel a lakásán fogta el.

Elnök: Mit csinált azzal a pénzzel, amit a hamis ötpengősökből visszakapott?

— Kiegészítettem és vettem rajta magamnak két jerygyűrűt.

A bíróság kihallgatta még Fekete Ferencné trafikosnőt, aki megerősítette a vádlott által előadottakat.

Majd Hodászi János rendőr tett vallomást, aki azonban kijelentette, hogy semmit sem tud a vádlott által említett, elgurult ötpengősökről. A perbeszédnek elhangzása és rövid tanácskozás után Jeney elnök kihirdette az ítéletet: a törvényszék Révész Andor bűnösségét megállapította és tíz hónapi börtönrre ítélte. Az ítéletben úgy az ügyész, mint a vádlott és védője megnyugodtak; így az jogerőre emelkedett.

Az ének és zene az istentisztelet szolgálatában

Erről az igen érdekes tárgyról tav. vasárnap délután 6 órai kezdettel előadást dr. Korompay József, a bécsi Pázmáneum magyar papnevelő-intézet tanára a kath. reálgimnázium dísztermében. Az előadás alatt a Szent László Dalegyet mutat be hazai és külföldi szerzőktől egyházi énekeket. Így szerepel a műsoron Demény, Lányi Ernő, Kertész és Bárdos, Réffy, Haydn, Griesbacher, Palestrina, Witt, Gounod. Az illusztris előadó alapos ismerője ennek a kérdésnek és úgy nálunk, mint külföldön már több helyen tartott erről a kérdéssről előadást. A kórusokat Kollwintz Rezső karnagy fogja vezetni, a zongorakíséretet dr. Csiky Mé-száros Tibor látja el. Jegyek a daleyeti tagoknál, este 6-8 óra között a Kath. Otthonban és Antalffy József könyvkereskedésében válthatók.

Fehérnemű és harisnya
stoppolás, varrás és himzés

Retikült, bőrdönt. aktatáskát a kész- Feuermann bőrdöntő
tőnéi vegyen! Riacu, 26. szám (Gambrius átlátó)

Szuronnal tenyegette a rendőrt egy részeg napszámos

Csunya botrányt rendezett tegnap éjszaka a Nyugati uccán egy részeg napszámos, aki annyira berugott, hogy egy nála levő katonai szuronnal rendőrt megfenyegette, de szerencsére több arra járó huszár lefegyverezte, mielőtt bárkiben is kárt tehetett volna.

Dányi István 26 éves napszámos Buják uca 7. szám alatti lakos már régen haragos viszonyban élt a feleségével, míg végre tegnap este összeesomagolta a ruháit és otthagya az asszonyt. A válás azonban mindenesetre fájdalmas volt és Dányi egy Török István nevű barátjával együtt elment mu-

latni. Több koresmát bejártak, míg végül a Nyugati uca 6. szám alatt levő koresmába tértek be. Itt is ittak, úgyhogy teljesen eláztak. Amikor a koresmából távoztak, Dányi István annyira elkéseredett, hogy a kabátja alól egy szuronyt rántott elő és azzal hadonászni kezdett. Eppen akkor ment arra négy huszár, akik rögtön akcióba léptek és pillanatok alatt lefegyverezték Dányit, aki vérszesen villogtatta a szuronyát a közeledő rendőr felé is. Dányit azonnal előállították a központi ügyeletre, ahol őrizetbe vették és megindult ellene az eljárás.

Özv. Budaházy Menyhértné meghalt

Az autókatasztrófa ötödik áldozata.

Nagykanizsa, okt. 1. Budaházy százados és Dánér Béla borzalmas autókatasztrófiájának ötödik áldozata, a 71 éves özvegy Budaházy Menyhértné, akinek haláláról már három hét előtt is elterjedt a hír, szerdán reggel 9 óra után a szenvedett sérülések és az időközben fellépett tüdőgyulladás következtében a nagykanizsai kórházban meghalt.

Halálos ágyánál ott volt Buda-

házy László nyiregyházi járásbíró, aki kijelentette, hogy ha a nap folyamán megkapja az temetési engedélyt, akkor Nyiregyházára szállítják a holttestet és ott fogják vasárnap délután eltemetni.

A nagykanizsai rendőrkapitány özvegy Budaházy Menyhértné halálesetéről telefonon értesítette a kaposvári törvényszék vizsgálóbíráját.

Szigoru büntetés a gázoló sőtörre

Másfélvi fogházra ítélték és azonnal letartóztattak egy söffört, aki a járdán halálragázott egy öregasszonyt.

Budapest, okt. 1. A két halálos gázolási ügyet tárgyalta a büntetőtörvényszék Kreyzell-tanácsa. Az egyik vádlott Makai Lajos taxisofőr volt, aki múlt év szeptember 9-én az Óbudai Lajos utcában

a járdán halálragázta özvegy Róth Mórné 75 éves asszonyt

és Farkas Teréz 20 éves leányt a falhoz nyomta. A királyi ügyészség gondatlanság által okozott emberölés vétsége címén emelt vádat Makai Lajos ellen, aki a bűnét óta előzetes letartóztatásban van.

Makai Lajos kihallgatása során azonnal védekezett, hogy özvegy Róth Mórné nem a gyalogjárón, hanem az úttesten volt. Tagadta, hogy ittas volt, mindössze két pohár sört ivott.

A bizonyítási eljárás lefolytatása során a büntetőtörvényszék Makai Lajosot hűbősnak mondta ki gondatlanság által okozott emberölés vétségében és ezért

egyévi és holtónapi fogházbüntetésre ítélt.

amelyből két hónapot és 17 napot kibüntettek vett. A gépkocsivezetéstől három évre eltiltotta a söffört a bíróság és ennek az időnek az elteltével az újból vezetést új vizsga letételétől tette függővé. Súlyosbító körülménynek vette a büntetőtörvényszék az itasságot és azt, hogy a hajtási szabályok durva megsértésével vezette kocsit.

ját. Temesváry ügyészségi alelnök az ítéletben megnyugodott, az elítélt és védője fellebbeztek, majd az ügyészségi alelnök a büntetés súlyosságára és az elítélt állásnéküliségére való tekintettel indítványozta letartóztatásba helyezését. A büntetőtörvényszék az ügyészi indítvány alapján ezt el is rendelte és

Makai átadta a fogházörnek, aki lekísérte céljába.

A másik halálos gázolási ügy vádlottja Csepregi József söfför, aki múlt év június 19-én egy luxusautóval a külső Váci úton

elütötte oncsok Lajost, aki súlyos sérüléseibe beléhalt.

NOVEMBER 9-ÉN LESZNEK AZ OSZTRÁK VÁLASZTÁSOK.

Bécs, okt. 1. Ma délelőtt Vaugoin kancellár elnöklésével minisztertanács volt, amely elhatározta, hogy a köztársaság elnökének a parlament haladéktalan feloszlatását fogja javasolni. — A választás időpontjául november 9-ét vették tervbe. A kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter javaslatára elhatározták, hogy Dollfuss Engelberg dr-t, az államvasutak intézőbizottságának ügyvezető helyettes elnökét nevezik ki az államvasutak elnökévé.

—oOo—

Herceg Esterházy Pál

rábaközi húsrugyárának debreceni lerakata PIAC UCCA 30. SZ.

Legkényesebb izlést kielégítő finom húsrak, felvágottak, rouládok, nyelvek, kolbászok, sajtok, halak, csemegecikkék dús választéka. Prágai pácolású Eszterházy gyöngyosonka és kötözött sonka! Kifűnő rábaközi kolbász 1 kgr. P 2.40. — Teavajak választéka 44 fillértől.

Telefonszámunk: 1—49. Telefonrendeléseket azonnal továbbítunk!

Amrrikában emelkednek a gabonaárak

Newyork, október 1. A newyorki tőzsdét újabb eladási hullám lepte el. Több mint kétszáz érték súlyosult a múlt novemberi „pánikárfolyamok” alá. Az árfolyamveszteségek papironként 7—41 dollár közt mozogtak. Az eladási megbízások olyan tömegesen jelentkeztek, hogy a legújabb rendszerű rendkívül gyors jelzőgépek sem tarthaták lépést az üzletkötésekkel. Növelte a pánikát a Sisto és társa nagy tőzsdecég fizetésektelensége. A cég a kölcsönkibocsátások — különösen az olasz államkölcsönök

kibocsátása — körül játszott nagy szerepet.

Newyork tizenegy legnagyobb bankja és takarékpénztára betéti kamatlábát 4 és fél százalékról 4 százalékra szállította le.

A winniepegi gabonatózsde záróárfolyamai a tegnapiakhoz képest bushelenként 2 és fél centtel emelkedtek. A tőzsde irányzata a csekély kivételi rendelkezések ellenére szilárd és a kilátások erősen javultak. A határidő spekulánsok sürgősen fedezik szállítási kötelezettségeiket.

A román király biztatja a kisebbségeket

„Helyzetük rövidesen javulni fog”.

Bukarest, okt. 1. (Orient Rádió.) A lapok jelentése szerint a király kolozsvári látogatása alatt különösen a kisebbségek helyzete iránt érdeklődött. Moldoveanu erdélyi közoktatásügyi prefektust a ki-

rály megbizta, hogy tudassa a kisebbséggel, hogy a legközelebbi idő alatt helyzetük lényegesen javulni fog. — Az erdélyi magyar sajtó bő kommentárt fűz az uralkodó jelentős nyilatkozatához.

Feloszlatták a cseh szakszervezeteket

A „Rendőrségi Közlöny” helyiségeiben házkutatást tartottak.

Prága, okt. 1. A belügyminisztérium feloszlatta a cseh állami rendőrség szakszervezeti egyesülését, melynek Prága a székhelye, — és ugyancsak feloszlatta a prágai tartományi hivatal rendőrségi szakszervezeti egyesületének pozsonyi fiókját is. A rendelkezések alapján a rendőrség két egyesületének teljes vagyonát leltározták és lefoglalták. Az intézkedés oka a cseh „Rendőrségi Közlöny”-nek a fegyvellemmel össze nem egyeztethető magatartása és az, hogy a legutóbbi büntetés folyamán a

„Rendőrségi Közlöny” szerkesztőségének kérelmére több napilap a közérdekbe ütköző híreket irt.

Prága, okt. 1. A belügyminisztérium az állami rendőrségi szakszervezet feloszlátása alkalmává annak prágai és pozsonyi fiókjánál házkutatást rendelt el, melynek folyamán jegyzőkönyveket, feljegyzéseket és a rendőrségi szakszervezet tevékenységével összefüggő minden iratot lefoglalt. A „Rendőrségi Közlöny” helyiségeit lezárták és lepecsételték.

—oOo—

A gazdasági válságról tárgyalt a Népszövetség

Genf, október 1. A népszövetség gazdasági tevékenységéről szóló főbizottsági jelentéssel kapcsolatban Madgearu román delegátus utal arra, hogy az elszigetelődés politikája az utóbbi időben mindjobban érvényesült. A vámfegyverszűnet megkötéséről tárgyaló értekezlet alkalmával több állam emelte ipari cikkeinek, 13 állam pedig mezőgazdasági cikkeinek vámtételét. Az általános válság oka elsősorban a mezőgazdasági válságban keresendő. A közép-európai és kelet-európai mezőgazdasági államok különösen nehéz helyzetben vannak. Az orvoslás módja az lehet, hogy preferenciális eljárást biztosítsanak a mezőgazdasági cikkeik számára.

Borden kanadai delegátus fenntartását jelentette be a preferen-

ciális vámtételek alkalmazásával szemben.

Flandin francia delegátus kifejtette, hogy a gazdasági világválságnak két oka van. Egyik mezőgazdasági, a másik ipari. A termelés és fogyasztás egyensúlyjának megbomlásából származik a válság, mely bizonyossága annak, hogy egyes államok gazdasági viszonyait szorosan összefüggnek egymással. A válság leküzdését abban keresi, ha csökkentik a vámtételeket. Meg egyezést létesítsenek a termelők és a kartellek között és fokozzák a hiteleket. A népszövetségnek kell lennie ezen a téren közbelépni, mert itt termelési jólétről van szó.

Glivic leuzvel delegátus a varsoói értekezleten résztvevő államok nevében szólalt fel. A vitát holnap délelőtt folytatják.

Meelenő olcsóság!

Menvasszonyi ókerekben Pontos órákban. Ezüstneműekben

Engel László ékszerésznél, Debrecen, Piac ucca 52 Megyeház mellett.

Mandel Ernő bankigazgató tragikus halála

Kedden éjjel agyszélhűtésben hirtelen meghalt.

Szerdán délelőtt futótüzként terjedt el Debreczenben a szomorú hír, hogy Mandel Ernő bankvezérigazgató, a Mandel Ernő-féle banküzlet és bankház tulajdonosa és főnöke kedden éjszaka hirtelen meghalt.

A férfikor delén lévő igazgató a legutolsó percig a legjobb egészségnek örvendett. Kedden este még moziban volt és utána hazament, akkor hirtelen rosszul lett és a késő esti órákban agyszélhűtésben kiszenvedett. Halála széles körben nagy részvétet és mély megdöbbenést keltett.

Mandel Ernő köztisztviselőként álló tagja volt Debreczen uritársadalmának. A Ferenc József-uton volt neki igen jömeneteli magánbankháza. Pénzügyi téren elsősorban szakember volt, rendkívül szorgalmas, becsületes pénzügyi és bankháza a legnagyobb pénzügyi intézetekkel volt összeköttetésben és üzleti tevékenységét, szakértelmét s hozzáértését mindenütt méltá-

nyolták és elismerték. Társadalmi téren is tevékeny szerepet vitt, a Kereskedelmi Csarnoknak is tagja volt. Megnyerő modorával, finom lelkületével csak barátokat és tisztelőket szerzett magának. — Felesége, gyermekei és kiterjedt, előkelő rokonsága gyászolja.

Egyik leányának egy hónapja volt az esküvője, fényes keretek között, kisebbik leányának meg a közeli napokban lett volna az eljegyzése.

Rendkívül boldog, harmónikus családi életet élt.

Temetése szerdán délben volt az Arany János-utca 54. szám alatti gyászháztól. A temetésen óriási tömeg jelent meg, ott volt Debreczen társadalmának színe-java, a debreceni pénzintézetek vezetői, az ismerősök, barátok, tisztelők, hozzátartozók hatalmas tömege.

A részvét és gyász impozáns keretek között nyilvánult meg a temetésen.

A csapókereti egyház körzet nagy ünnepnapja

Felemelő ünnepélyre készül most a csapókereti egyházkörzet, ugyanis október 12-én, vasárnap délután fogja megtartani harmóniumavatásból és szeretetvendégségből álló nagy ünnepnapját. Régióta készül már arra a csapókereti egyházkörzethez, hogy 1500 pengős, ujonnan beszerzett harmóniumját megfelelő díszes és ünnepélyes keretek között avassa fel, most végre elérkezett erre a legkedvezőbb alkalom. Dr. Baltazár Dezső püspök megígérte, hogy vállalja a harmóniumavatást és résztvesz az egyházkörzet szeretetvendégségében is. Ezzel az ünnepnap kinőtt lokális jellegéből és az egész debreceni nagy egyház ünnepévé vált. A körzet tanácsa gondoskodott is róla, hogy meghívja erre az ünnepélyre úgy az egyház illusztris előkéségeit és presbitériumát, mint a testvéregyházak nagytekintetű tanácsát és együttérző közönségét is, hogy a testvéries érzés még nagyobbra nővelje az örömet és szárnyakat adjon az emelkedni akaró lelkeknek. Várja is a csapókereti egyházkörzet kicsinyje és nagyja, ifja és öregje, hogy keblére ölelhessen szeretett főpásztorát, valamint hozzája érkező kedves vendégeit, kik látogatásukkal tüntetik ki őt s testvéri és hiteli együttérzésükről s örömről tesznek mélyen elköteleződés bizonyosságot. Az ünnepély a csapókereti imaházban délután 3 órakor kezdődik a harmóniumavatással és közvetlenül folytatódik a csapókereti olvasóköri szeretetvendégséggel. A teajegyek ára 50 fillér lesz, de felülfizetéseket a harmónium még hiányzó árának, valamint a Sámsoni-uti istentiszteletek számára beszerzendő újabb kisebb harmóniumnak és a szegényalap megteremtésének a javára köszönettel fogadják és hírlapilag nyugtáznak. Szeretettel várják a szeretetvendégség céljaira az ünnepély napján az olvasóköribe küldeni szíves szeretettel kérik. Az ünnepély teljes sorrendje egyébként a lap jövő heti számában közöltetik.

X Olesó kiadásban jelent meg a "Katonadolog" című rendkívül lebilincselő háborús regény. A 160 oldalas kötet ára 80 fillér. Kapható a könyvkereskedésekben és a trafikokban.

Özv. Mandel Ernőné sz. Klein Blanka a maga és családja, valamint az egész rokonság nevében fájdalommal tudatja, hogy az el-képzelhető leghűségesebb férj, atya és rokon:

Mandel Ernő

a Mandel Ernő Banküzlet Részvénytársaság debreceni pénzügyi vezetője, október hó 1-re virradóra, tragikus hirtelenséggel visszaadta munkás lelkét teremtetőjének.

Családja és rokonsága, de az egész emberiség iránti mély szeretet, nagy szeretetén kívül egyetlen másik szeretete a munka volt. Ebben örölte fel magát és hagyott itt bennünket idő előtt.

Drága hamvait 1930 október hó 1-én helyeztük örök nyugalomra.

Csak a sirban fogja megismerni a pihenés és nyugalom boldogságát, amelyből egész életében, családjá és embertársai boldogulásá érdekében magát megfosztotta.

Aldott legyen boldog emléke!

Felesége: özv. Mandel Ernőné sz. Klein Blanka. Leányai: Krausz Jenőné sz. Mandel Klári és Mandel Kató. Fiai: Gyurka és Pali és az egész rokonság.

A Mandel Ernő Banküzlet Részvénytársaság fájdalommal tudatja, hogy élete utolsó percéig becsülettel munkálkodó, páratlanul egyeneslelkű vezérigazgatója

Mandel Ernő úr,

1930 október 1-re virradó hajnalon váratlanul eltávozott az élők sorából. Részvénytársaságunk képviselője, hűségese vezetője, páratlanul lelkesen dolgozó, becsületes, igaz munkása volt.

A Megboldogult hült tetemét 1930 október 1-én délután helyeztük örök nyugalomra.

Emlékét soha nem fogjuk elfelejteni.

Debrecen, 1930 október 1.

A Mandel Ernő Banküzlet Részvénytársaság igazgatósága és felügyelő bizottsága.

Hölgyeim és Uraim!

Most következnek:

csütörtök péntek szombat

és e három szürke nap mindegyikét emlékeztetéssé tesszük,

mert mindegyikre egy-egy nagy film bemutatóját szántuk

Csütörtökön

(a Vigben)

Ferenc József

(mint király és mint ember, egykorú felvételekben)

Pénteken

(az Apollóban)

Tom Mix

legújabb attrakciója

Szombaton

(az Urániában)

Harold Lloyd

megszólal

Amint látja, ennél nagyobb, ennél jobb, ennél változatosabb műsort eddig még mi sem tudunk összeállítani.

Apolló

7-62

Uránia

12-51

Vig

14-71

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Meteorológiai Intézet jelentésként október 1-én déli 12 órakor:

Hazánkban majdnem mindenfelé voltak esők, de többnyire csak kissé mennyiségben. Legtöbb volt a csapadék Zalaegerszegben (16 milliméter). A hőmérséklet a délkeleti részeken tegnap elérte a 27 fokos Celsiusot.

Időprognózis: Változóan hűvös idő, egyes helyeken még esővel.

Tudja Ön, hogy

Hrabéczy

4 pengőért havonta gondoskodik, hogy a n egész hónapban frissen vasalt ruhában járjon?

A Mandel Ernő Banküzlet Részvénytársaság tisztviselői megilletődéssel és szívünk legkeservesebb gyászával tudatjuk, hogy bennünket annyira szerető, hűségese főnökünk:

Mandel Ernő vezérigazgató úr

1930 október 1-re virradó hajnalon váratlanul itthagított bennünket. Jobb, példásabb munkaadót, szeretőbb szívű egyént, föld még nem hordott a hátán. Iszonyatos veszteségünk mérhetetlen. Drága emléket soha nem fogjuk tudni elfelejteni.

Drága Főnökünk, nyugodj békében! Sajnos, csak sírban fogod megismerni a pihenést, amelyet életedben nem ismertél.

Debrecen, 1930 október 1.

A Mandel Ernő Banküzlet Részvénytársaság Tisztviselő Kara.

Dr. Ecsedi István hazaérkezett keleti tanulmányutjáról

Eppen lapunk olvasói élvezhették közel négy héten keresztül azokat az igen érdekes beszámoló cikkeket, melyeket balkáni és keleti utjáról küldött dr. Ecsedi István, a Déri múzeum népszerű igazgatója. Ezek óta járja vakációs hónapjai alatt Ecsedi igazgató a nagy világot, hogy tudását, tapasztalatait bővítsse és itthon aztán bőségesen kamatoztassa városra és a vezetése alatt levő múzeum javára.

A múlt esztendőben észak orszárait járta be, hol főleg a múzeumok tanulmányozását és a néprajzi adatok gyűjtését tűzte ki célul. Mint múzeum-igazgató aztán fel is használta tapasztalatait és ma a debreceni új múzeum valóban felveheti a versenyt a külföld múzeumaival, úgy elrendezés, mint kiállítás szempontjából. Arról nem is szólva, miszerint néprajzi gyűjteménye és elrendezése pedig egyenesen páratlan.

Már az elmúlt esztendőre tervezte keleti utját Ecsedi igazgató, de a közbejött rendezés és a megnyitást megelőző sok munka ebbe az utjában megakadályozta. Most aztán, az elmúlt hónapban, mikor szabadságát kivette, régi tervét valósította meg. Hiszen ez a terve most éppen aktuális is volt, hiszen a múzeum a Déri-féle hagyatékkal igen tekintélyes gyűjteménynek jutott a birtokába, mely a klasszikus görög korral és az egyiptomi történelmi emlékekkel szoros kapcsolatban van. — Nem mondjuk, hogy túlságosan gazdag ezekben a gyűjteményekben a múzeum, de már mégis olyan tekintélyes, hogy érdemes vele foglalkoznia a szakembernek. Így aztán főleg ez a kérdés tette aktuálissá Ecsedi igazgató utját. És mint az utirajzai bizonyítják, alapos tanulmányokat folytatott a helyszínen, úgy Görögországban, mint Egyip-

tombban. Rengeteg földet járt be, mely föld az emlékekben, a muzeális értékekben felette gazdag, hiszen az emberiség műveltségének bölcsője ezeken a helyeken ringott.

Kerek egy hónapig tartott ez a tanulmányút, mely a maga változatos, sokszor bizony igen fásaszto voltával, gyalog, vonaton, hajón, számarháton, még az olyan vasszervezetet is próbára teszi, mint az Ecsedi igazgatóé. De mint elbeszéli, a fáradságot megéri az a tapasztalat, amit ott szerzett.

A muzeális tanulmányok mellett, mint egyik legjobb etnográfusunkat a néprajzi adatok gyűjtése is igen lefoglalta. Rengeteg fényképet, vázlatot készített, jegyzeteket csinált. Hiszen már az utjáról irt beszámoló serege is kitenne egy takaros kötetet. Jellegzetes stílusával, tömör előadásával nemesek megfogja az olvasót, de igen érdemlegesen is tanítja, ami példátlanul nagy értéke utirajzainak.

A hosszú és fásaszto út anyagiakban is nagy áldozatot követelt dr. Ecsedi igazgatótól. A város hatszáz pengővel járult hozzá, hogy Ecsedi igazgató ezt az utat megtehesse, — míg ő több, mint kétezer pengőt áldozott a sajátjából tanulmányai bővítésére. Es fáradságot nem ismerő szervezőt, mely dacolni tudott a kényelmetlenséggel, sőt sokszor a nélkülözéssel is, csodálni lehet. Nem mondja, de a leírásából mindenki kivetheti. Neki most csupán az a fontos, hogy több aprósággal bővítette a múzeum anyagát, tekintélyes fénykép anyagot halmozhatott fel s a látottak alapján tovább fejlesztheti a múzeum görög, egyiptomi és keleti gyűjteményének rendezését.

Utja gazdagság nemesek az ő számára, de a múzeum fejlődésében is.

A Bocskay védelmet kér a Profiszövetségtől, a romániai játékoscsábítások miatt

Bojkott alá helyezik a magyarok és a szomszédos államok Romániát, ha engedély nélkül szerepeltet magyar játékosokat.

AKCIÓ A MAGYAR JÁTÉKOSÁLLOMÁNY MEGVÉDÉSÉRE.

A temesvári Ripensia profi klub megalakítása és ezzel kapcsolatban megindult játékoscsábítás és szöktetés mind szélesebb határokra terjed. A románok egyre vakmerőbben, felhasználva a legsötétebb balkáni eszközöket is — szervezkednek és sötét munkájuk védekezésére kényszerítik a magyar sportot, elsősorban a Bocskayt, de a többi egyesület érdeke is a védekezés és megfélemlítő érvényesítés megteremtése.

A Bocskay, — amely nemesek a zöld gyepen, a pályán küzd kiválóan — mindig tisztességes eszközökkel, — a zöld asztalnál is igyekszik megvédeni a maga igazát, érvényt szerezni a sporterkölcsnek, a sport tisztaságának.

Vízvezeték kötelező bevezetni,

ne dobja ki a pénzét, hanem kérjen arajánlatot!

Fülöp Miklós

bádogos és vízvezeték szerelő mestertől, Debrecen, Csapó ucca 3. Telefon 917. aki szakszerű munkát jutányosan és kedvező fizetési feltételek mellett végez. Költségvetés diitalan.

A Bocskay vezetősége, értékes elnöksége ma már nagy súlyt jelent a magyar sportban és így nagy jelentősége van annak a beadványnak, amit a Profiszövetséghez nyújtott be a Bocskay elnöksége.

A beadványban védelmet kérnek a román játékoscsábításokkal szemben. A beadvány minden szava megdöntötlen igazságot tartalmaz s tartalmát, intencióit csak helyeselni lehet és a profiszövetségnek becsületbeli kötelessége, de érdeke is annak megfelelően eljárni.

A beadványt alább közöljük teljes terjedelmében:

A PROFESSZIONISTA LABDARUGÓK TEKINTETES ELNÖKSÉGÉNEK!

Tekintetes Elnökség!

Semler Gusztáv játékosunk Romániába való szökési kísérlete, majd eltávóztatása teljes mértékben ismeretes a tekintetes Elnökség előtt.

Ismeretes, hogy mindent elköveztünk játékosunk megtartására, igyekeztünk őt még a határtól is visszatérésre bírni, amidőn azonban írásban is közölte velünk, hogy továbbra is megmarad eltávóztatási szándékával, nem volt más választásunk, mint utlevelét részére kiadni, ezirányú álláspontunkat az államrendőrséggel is közölni, tekintettel arra, hogy nekünk nem állott módunkban Semler Gusztávot személyes szabadságában utlevelének kényesztől visszatartásával költözni.

A tekintetes Elnökség szíves tudomására hozzuk, hogy akkor, amikor Semler Gusztáv ügyében az elnökségi ülést tartottuk, nevezett játékosunk meg sem kísérelte azt, hogy keresztülvigye elnökségünknek a békés úton való elbocsátását, hanem olyan magatartást tanúsított, hogy abból kétségtelemé vált, hogy őt temesvári inspirálói arról győzték meg, hogy ne törődjön a mi határozatunkkal, ne törődjön a tekintetes Elnökség állásfoglalásával, mert ez az ő játékosjogát Romániában nem érinti.

Semler Gusztáv eltávóztatása után megindult újult erővel az akció Teleki Pál elcsábítására is, noha nevezett játékosunk magyar állampolgár és kifogást nem tűrő szabályszerű módon kiadott és leigazolt játékosunk.

Amidőn a temesvári futballvezetők e merész lépésre vállalkoztak és annyira bíznak abban, hogy a játékosaink között való portyázgatásai annyira nem jár konzekvenciával, hogy az így megszerzett játékosokra komoly összeget is hajlandók áldozni, — kétségtelem, hogy sürgősen szükségessé vált, hogy a román futballvezetők tudatára ébredjenek annak, hogy ők a jogtalanul megszerzett játékosokat nem használhatják, hogy rájuk a játékos megszerzésének általuk követett módja súlyos konzekvenciákkal jár és hogy így anyagilag sem érdemes nekik végcredményben is fel nem használható játékosokra pénzt áldozni.

A román futballvezetők nyilván azon fellevelesben vannak, hogy hosszú hónapok telnek el, míg a FIFA útján intézkedés történik az alatt esetleg megkeresik a játékosok megváltási árát is, ha hosszú idő múltán a játékosok miatt lefilitás alá kerülnek.

Ha és amennyiben a temesvári futballvezetők tisztában volnának azzal, hogy esetleg a legközelebbi napokban bojkott alá kerül a futballsportjuk azon államok részéről, amelyek nélkül ők existálni nem tudnak, úgy kétség-

HAG KAVÉ MEGÓVJA

SZIVÉT

telen, hogy megállapítanak, hogy a játékos megszerzésének azon útja, amelyet ma követnek, részükre nem kívánatos és nem is rentábilis.

Ezért azon kértet terjesztjük a tekintetes Elnökség elé, méltóztatásuk előkészítő tárgyalásokat megindítani már most a környező és velünk barátságos viszonyban levő államok szövetségeseivel oly irányban, hogy a romániai futballsport bojkott alá helyettesék abban a pillanatban, amidőn először szerepeltetnek a magyar Szövetség fennhatósága alá tartozó, ki nem adott játékosok.

Ha és amennyiben a tárgyalások ez irányban már most megindulnak, úgy kétségtelemnek tartjuk, hogy a román futballvezetők egyrészt abbahagyják csábítási kísérleteiket, másrészt nyomában az első meccsük után rákényszerülnek arra, hogy reparálják az elkövetett jogtalanságaikat.

Amidőn az egész magyar játékosállomány megvédeése érdekében ezen kérsünkkel teljes bizalommal a tekintetes Elnökség érdekében ezen kérsünkkel teljes bizalommal a tekintetes Elnökség elé terjesztjük, maradtunk Debrecen, 1930 október 1.

teljes tisztelettel:

Bocskay FC elnöksége.

A Bocskay beadványával a napokban foglalkozik a profiszövetség elnöksége és bizonyára megteszi a szükséges intézkedéseket.

Cigányzenészek egymás közt...

Elítelt a törvénytörők egy verekedő cigányt

A múlt év október 15-én történt, hogy késő éjszaka a vasuti vendéglőben egymaga borozgatott Vadász László debreceni cigányzenész. Lassanként ittas lett és egyre hangosabban viselkedett. Ekkor jött be Lakatos Róbert, foglalkozására nézve ugyancsak cigányzenész, Vadásznak régi ellensége. Nem sok kellett hozzá, hogy összevesszenek és hamarosan tetlegességre is került a sor. Miután Lakatos egyre renitensebb lett, a pincérek rendőrt hívtak, aki a renitenskedő cigányt kivézte. — Lakatos azonban kisvártatva vissza jött és újra civódni kezdett Vadászszal. Felkapta annak borral telt poharát, bort vett a szájába és azzal szembekepte a másikat. Ebből peresze megint verekedés lett és a két

cigány pár perc múlva a földön hempergett. Eközben Vadász előkapta karvastagságú bunkós botját és azzal hatalmasan fejbövegetta ellenfelét. Az ütés következtében Lakatos súlyos beteg lett, fertőzést is kapott, úgy, hogy a különben könnyűen gyógyuló sebbel 11 héttel kellett foküdjnie.

Vadász László ellen súlyos testi-sértés miatt indult meg a bünyádi eljárás. Tegnap tárgyalta ügyét a debreceni törvényszéken dr. Tokay Gyula egyeshíró. A vádlott azzal védekezett, hogy tettét önvédelemből követte el. A bíróság ezt enyhítő körülményként melegezte és 15 napi fogaázbüntetéssel sújtotta. Az ítélet jogerős.

A SINGER VARRÓGÉPEK vagyis A LEGJOBBAK!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget hogy Fischer Menyhért Hatvan u. sz. alatti cipészmeister urnál, mivel üzmet megszüntette mint munkavezető tovább alkalmazva nem vagyok, hanem saját üzemet megnyitottam. Nevezett cég nb megrendelőinek, hogy hogy igényüket továbbra is kielégíthessem, a láb mérték után készült kaptafájukat átvettem, miért is kérem, hogy bizalmukkal és megrendelésükkel most már saját üzletemet is megfizteleni sziveskedjenek.

SZIREK FERENC
cipészmeister
BURGONDIA 1. Ipariskola.

az új
ujlaki
pala

MINŐSÉGE, GAZDASÁGOSSÁGA
FELÜLMULHATATLAN
MAGYBÁTONY-ULAKI
EGYESÜLT IPARMŰVEK RT.
BUDAPEST, V. VILMOS-CSÁZAR-UTJA 1132.

Képviselők: Grósz József fakereskedő, Debrecen; Lukács Vilmos és Testvére tetőfedő vállalata; Engel Bence fakereskedő, Vámospercs; Farkas Béla fakereskedő Alsóújsza; Mayer Sámuel fakereskedő, Nádudvar.

Végig Hajdumegyén...

Szomorú sőt a Hajduság legnagyobb városában, ahol a színészet még soha egyetlen fillér segélyt sem kapott a várostól s ahol úgy elakadt az élet, hogy az egyetlen téglagyárat is le akarják bontani. — A téli menetrend azt a vonatot szüntette meg mely az évi forgalom egyneként bonyolítja le. — Nagy előkészületek a vasárnapi dalosversenyre. — Látogatás egy nyugalmazott ezredes otthonában, ki családjával együtt maga építette fel házat.

Hajduböszörmény, okt. 2.

Bizony, ebben a harmincezes városban csaknem a mult századbeli mozdulatlanlanságban cammog az élet. De hát minderről nem a város vezetősége tehet. A városítás és a városfejlesztés irányát a mai nehéz élet szabja meg. Nincs tempo, de annál több a por. Nincs munkaalkalom és a mezőgazdaság súlyos helyzete már a gazdák közül is többeket proletár-sorsába dob.

Ezek voltak rövid böszörményi tartózkodásom első impressziói. Ripporter munkám a színházüggyel kezdődik. Mindenütt nehéz sora van a színészetnek, de talán a legnehezebb helyzet él Hajduböszörményben kerül Radó Béla színházvezető. Itt nem igen járnak színházba az emberek és a képviselőtestület nem törődik a küzdelmes magyar színészet sorsával.

Hajduböszörmény városa még soha egyetlen fillér segélyt nem adott a színészeknek és soha semmitéle természetbeni segélyben nem részesített működő színházalapot.

— A hat heti rezi 9000 pengő s mindössze 1200 pengő bérletet csináltam. — mondta a színház titkár.

Elképzelhető, mi vár Radó Béla színházalapotára Hajduböszörményben.

A színházi szezonnal nem törődnek a böszörményiek, de annál szélesebb rétegeket foglalkoztat a helyi érdekű vasút téli menetrendje. — Ugyanis a vasútigazgatóság, a böszörményiek legnagyobb megrökönyödésére a téli menetrenddel éppen a legerősebben igénybe vett vonatot, a reggel 8 óra 14 perckor induló vonatot szüntette be. A vasútigazgatóság az az intézkedésével teljesen érthetetlen. Miért törölte a vasútigazgatóság a menetrendből éppen azt a vonatot, amely fel, Tiszalökiig, az egész utvonalon a legtöbb utast szállítja. A Debrecen felé irányuló forgalom csaknem 25 százalékát ez a vonat bonyolítja le. — Ez érthető is, mert hiszen ennek a vasutnak a menetindulási ideje a legalkalmasabb arra, hogy az utasok ügyes-bajos dolgukat Debrecenben hosszabb várakozás nélkül elintézhessék és ezen a vonaton járnak az iskolába a tanulók. Kimutató szerint ennek a vonatnak Hajduböszörményből naponként 100—120 utasa van, ami havi 3000 utasnak, a hat hónapi téli menetrend alatt pedig 18.000 utasnak felel meg. Ha továbbá tekintetbe vesszük azt, hogy a böszörményi állomás évi összforgalma 200.000 utas körül mozog, akkor meg egyenesen érthetetlen a megszüntetése annak a vonatnak, amelyikre az utazó közönségnek a legnagyobb szüksége van.

A böszörményiek nem is nyugosznak bele ebbe a sérelmes rendelkezésbe. E napokban küldetésben keresik fel a vasútigazgatóságot és ott kérik meg a téli menetrendnek olyan megváltoztatását, amely ezt a nélkülözhetetlen reggeli vonatot meghagyja. A böszörményiek kérése annál is inkább indokolt, mert a debreceni üzletvezetés területén a hajduböszörményi vasútállomás forgalma a második helyen áll s így feltételezhető, hogy a vasútigazgatóság a menetrend összeállításánál elsősorban Hajduböszörmény közönségének szükségait és kívánásait kell figyelembe vegye.

Sokat és sokféle módon beszélnek arról, hogy lebontják a város egyetlen téglagyárat, mert a téglában nincs semmi fogyasztás és a gyár igazgatósága meg akar szabadulni adósságaitól. A gyár ebben az évben nem is termelt s mivel tartozásait minden áron ki akarja fizetni, úgy határozott, hogy a hatalmas gyártelep épületét, kemencéit lebontatja és így értékesíti annak anyagát. Az igazgatóság tisztában van azzal, hogy a gyár lebontása

csaknem barbarizmus, tudja, hogy a téglagyár hiányát a város építőipara fogja megsínyleni s ezért felajánlotta a gyárat megvételre a városnak.

Az ajánlat igen előnyös a városra nézve. A részvényesek a vételárból csak a fennálló, mintegy 60.000 pengő tartozást akarják megfizetni s ezért befektetett tőkéjük elvesztésével még abba is belemennek, hogy a város utolsó esetében ezt a 60.000 pengőt fizesse ki vételárnak. A város az ajánlatot tárgyalás alapjául el is fogadta és bizottságot küldött ki, a gyár értékének megvizsgálására. Hogy a bizottság jelentése után milyen lesz a város, illetve a képviselőtestület álláspontja, az még bizonytalan. Annyi azonban tény, hogy a gyár még a mai pénztelen világban is megéri a 60.000 pengőt és hogy a város, a gyár megvásárlásával szociális szempontból is figyelembe veendő vállalatba fektetné pénzt.

Amíg gazdasági téren előhaladás jóformán nem történik, addig kulturális téren Böszörmény is örvedetes események színhelye. Most pl. a „Törökves Dalkör” tiz éves jubileumi ünnepségeire készülődnek. — Az előjelek szerint a faradozásnak meg is lesz az eredménye. A jubileumra az ország különböző vidékeiről 12 dalegyet jelentette jöveletét s az agilis vezetőség — élén Rózsássy István elnökkel — már eddig mintegy 700 darab ívet adott el a dalosversenyre. Az ünnepség alkalmából az elnökség azokat a tagokat, akik az alapítás óta működő tagjai a körnek, ezüst emlékéremmel fogja kitüntetni.

A portengerben oázisra is akadtam. Németfalvi Kindernay Eged, ny. ezredes otthona ez az oázis. Igaz, hogy az ezredes és családja nem a hajdusági sivatag szülőltje, hanem ugynevezett „bevándorolt”. Az oláh invázió kergette ki őket Marostördáról. Mindenükből kifosztva kerültek ide és itt, mint valami modern „Robinsonok”, a szó igazi értelmében véve, két kezük munkájával építettek halleköt maguknak. Az ezredes egy nagyon elhanyagolt falusi házból kényelmes, kedves otthonot varázsolt. A házon maga véggezte a kőműves az ács és asztalos munkákat, majd tovább ment és bebutorozta saját készítményű butorokkal az egész házat. Ugyanakkor a ház asszonya szövészeket állított fel és saját készítményű pótolta a háztartás asztal- és fehérenemű szükségletét és olyan magyar perzsaszőnyveket készített, amelyek valóságos inarművészeti remek. A vagyonát vesztett, kiűldözött ur család a semmiből varázsolta elő ezt a kedves otthont. Mint a méltóságos asszony mondta: „egyetlen megmaradt értékét, a fiúbevalóját adta el és annak árából

csinálta mindazt, ami most disziti lakását”. Ebben a munkában nagy segítségére volt nagyobbik leánya, Margit, aki most nyolcadik gimnazista s akinek ügyes rajzai és festményei máris komoly figyelmet érdemelnek. A békes munkában ki-egyensúlyozott otthon boldogsága lengi be ezt a házat, ahonnan nem lehet meghatódás nélkül távozni. ható.

(U. Gy.)

Schober Béla a Jegybank vezérigazgatója Debrecenben

Schober Béla, a Magyar Nemzeti Bank vezérigazgatója tegnap Debrecenben tartózkodott. A vezérigazgató látogatást tett Vásáry polgármesternél, valamint több debreceni pénzügyi vezetőnél.

Schober vezérigazgató a délutáni folyamán hosszabb ideig tartózkodott Versényi Tibornál, a

Debreceni Első Takarékpénztár vezérigazgatójánál.

A Jóra délutáni órákban Vásáry István polgármester megbeszélést folytatott Schober vezérigazgatóval, akivel együtt távoztak autón a Bika-szállóból.

Schober vezérigazgató a délutáni gyorsvonattal visszautazott Budapestre.

Még sem marad meg a délutáni gyorsvonat

Horánszky Máv. igazgató szerinti a megszüntetés végleges és nem lehet azo n változtatni.

Az Államvasút igazgatósága, mint ismeretes, elhatározta a Szeged és Debrecen felé Budapestről délután hat órakor induló gyorsvonatok megszüntetését. A délutáni órákban tehát csak a délután két órakor induló szegedi és debreceni gyorsvonat áll a közönség rendelkezésére.

Ez a rendelkezés éles tiltakozást váltott ki egy Debrecenben, mint Szegeden. De a tiltakozó mozgalomnak úgy látszik, nem sok eredménye lesz. Legalább is erre mutat Horánszky Gyula Máv. igazgatónak, a forgalmi osztály főnökének következő nyilatkozata:

— A délután két órakor induló gyorsvonatokat tartjuk fenn Szegedre és Debrecenre, a hat óráskor pedig megszüntetjük.

— Ez a végleges rend és ezen nem is változtatunk. Annak a kívánságnak, hogy inkább a hat órai vonatokat tartjuk fenn, azért nem tehetünk eleget, mert a délután két órakor induló vonatok statisztikai adatok szerint sokkal gazdaságosabban vannak kihasználva,

mint a hat órai gyorsvonatok. Ezenkívül a két órai vonatokhoz mindenütt jó csatlakozás áll rendelkezésre, az egész Nyírség, Mátészalka, stb. könnyen elérhető ezeknek a révén, míg az esti vonatokhoz nincs ilyen csatlakozás. Lefelé Szajol, Békéscsaba felé lenne fennakadás a forgalomban, ha a két óras gyorsvonatokat megszüntetnénk.

— A négy órakor induló gyorsvonat eszméje kivihetetlen, mert akkor az egész Duna—Tisza közti menetrendet át kellene konstruálni. Ez hat héttel és rengeteg pénzbe kerülne, fel kellene forogni a csatlakozó vonatok egész sorát, amelyek pedig a helyi érdekeknek megfelelően járnak ma.

LENCSE

z-zsíkmentes, nagyszemű termelőlél kapható 70, 80, 90 filléres áron 5 kg-os tételekben Vénkert, Domokos Lajos ucca 6.

Mozgószínházak műsora:

Apolló:

Ma, 4, 6 és 8 órakor.

sportfilm-előadások, olcsó helyárrakkal.

Bevezetőt mond:

Hadházy Dezső, egyetemi testnevelési tanár.

Holnap: végre jön az új, a legújabb

Tom Mix.

Uránia:

Ma, háromnegyed 5, háromnegyed 7 és 9-kor. csak 16 éven felülieknek:

1. Miké és Maki. (Hangos és rajzos.)

2. A nagy kérdőjel. (Amerikai burleszk.)

3. Hai-Tang. Dráma. 13 felvonásban, egy kozáktiszt és egy meg nem vásárolható nő szerelméről. A főszerepben: Anna May Wong.

Pénteken, háromnegyed 3-kor ifjúsági előadás, csak felsőbb osztályosok számára.

Vigszínház:

Ma, fél 7 és fél 9 órakor:

1. Fortuna leánya. Szilveszteri kaland. 7 felvonásban. A főszerepben: Mary Astor.

2. Ferenc József élete és kora. Elhunyt királyunk, mint uralkodó és mint ember, egykorú felvételek alapján. A bécsi udvar. Ischl, Baden és a budai vár élete hivatalosan — és „befelé”. — Nem várt érdeket, hanem a történelmet szolgálja ez film, melyet Bécsben az osztályok cenzura betiltott.

Kérjük a közönséget, hogy a Ferenc József film előadásain minden félremagyarázható, hangos tetszésnyilvánítástól tartózkodjék.

A Máv. Filharmonikusok szezonnnyitása

A Máv. Filharmonikus zenei együttes szeptember hó 29-én tartott választmányi ülésén elhangzott megállapításokból teljes fényében tükröződött vissza az a mindenképen örömteljes és nagy-jelentőségű tény, hogy ez a hatalmas intézmény, mely egyrésztől pótolhatatlan erővel szolgálja Debrecen város zenekulturáját, — másrésztől teljes mértékben bírja Debrecen zeneértő és a zenei szépet szerető nagyközönségének bizalmát, szeretetét, — olyan formában lép meginduló új szezonzájában a nagy közönség elé, amely egy vidéki zenei együttes kereteit messze túl haladja és a közönség olyan pártolásával találkozik, amely az ez irányban táplált reményen is túl emelkedik.

A rendkívül népes és nagy érdeklődést kiváltó választmányi ülésen dr. Ruzicska István elnök közölte a tagokkal, hogy a május hóban befejezett, múlt szezonzájában a zenekar újabb kiváló muzsikusok belépése folytán hatalmasan megerősödött, így a zenekar taglétszáma a volt 64-ből 75-re emelkedett, amelynek a megoszlása így alakul: vonós hangszert játszik 50 tag; fuvó és ütő hangszert 25 tag. Örömmel jelentette az elnök azt is, hogy a zenekar régi vágya: a zenekarnak hárfával való kiegészítése teljesedésbe megy, mert noha 3500 pengőt igényel is egy hangverseny-hárfának a megszerzése, reméli az egyesület, hogy még ebben az évadban oly helyzetbe jut, hogy azt a zenekar részére megszerezheti. A zenekar vezetősége a legnagyobb körültekintéssel készítette elő a szezonzaj programját, így mindjárt a szezonzajító hangversenyre, amely november hó 9-én lesz megtartva, Goldmark emlékének áldoz egy minden tekintetben magas színvonalúnak ígérkező centenárius ünnep keretében.

Örömmel jelenti az Elnökség azt is, hogy a zenekar önzetlen és fáradságot nem ismerő buzgalma és törekvése a nagy közönség lelkeiben élénk visszhangra talált s a pártolásnak olyan mértékével találkozik az egyesület, amely a múltban is mindig tapasztalt érdeklődés és pártolás után is a jogosan táplált reményeket is tulajdonosai. Múlt évben 714 volt a hangverseny szezonzaj bérlojnk a száma, ez a szám az idei szezonzajra nem kevesebb, mint 126-tal emelkedett, úgy hogy az idei szezonzaj bérlojnk a száma 830-ra emelkedett. A hangverseny terem összes párhelyai bérelve vannak: ugyszintén a terem I. rendű földszinti helyei is annyira, hogy mindössze 24 I. rendű hely maradt bérletlenül. — Mikor a minden tekintetben meghatott örömet kiváltó eredményt az elnök a választmány tagjaival tudatta, kifejezést adott annak a reményének, hogy módjában lesz a hatalmasan megerősödött és teljesítő képességében az ma már előkelő színvonalon álló zenekarnak — a zenekari tagok páratlan lelkesedésével kancsolatban meghozni azt az értéket és zenei gyönyörűséget, amely arányban lesz a nagy közönség impozánsan megnyilvánult bizalmával és szeretetével.

Miért jár kitérdelt nadrágban, mikor

Hrabéczy

olcsón kivásalja?

A Csokonai színház szenzációi!

3

nap

3

ujdonság

Csütörtölkön:

csak felnőtteknek 9 órai kezdettel:

JULIUSI ÉJSZAKA

Pénteken:

Kardoss Géza
felleptével, vígjáték ujdonság:

FRUSKA

Szombaton:

Kacagó est!
a legmulatságosabb operett ujdonság:

PESTI CSALÁD

Pénteken a Fruska előadás után és szombaton a Pesti család II-ik felvonásában a világhírű

BENTYBER

tüneményes táncszáma!

Helyárok a rendes olcsó helyárok!

Siessen jegyét biztosítani ezekre az előadásokra!

Hai-tang

Anna May Wong nagy hangos filmje az Urániában.

A „Hai-tang” nem a szokásos lucat-film olcsó egzotikummal. A szép kínai táncosnő drámai története sokkal több egyszerű regénynél, filmtémánál. Bizonyos szimbóliázmust érzünk benne mely ezt az érdekes, művész filmet élménnyé teszi. A mese 1912-ben játszódik le Oroszországban. Akkor még a legpesszimistább emberek sem gondolhatták, hogy 5—6 év múlva a hatalmas birodalom képe teljesne meg fog változni s a dözsölő nagyhercegeket a szeparékban dözsölő szovjetselyemfiúk váltották fel. Mégis valahogyan az az érzésünk, hogy a „Hai-tang” Oroszországa fölött ott borong már a romlás árnyéka. Ez az ország a maga élvhajhászó, zsarnok uraival, részeges armádiájával már 1912-ben halálra volt ítélve.

Ez a sejtetés adja az egyébként egyszerű meséjű film monumentalitását. Emellett van azután Anna May Wong csodálatos szuggesztív egyénisége, magával ragadó mélységesen emberi, drámai alakítása. Amit ez a különös szépségű, gyönyörű alaku művésznő nyújt, az ma a filmjatek teletjét jelent. Gyakran az volt az impresszió, hogy Anna May Wong nem is a vásznon játszik, hanem élő valóság. Partnere Franc Léderer elegáns, férfias megjelenésű színész, akiben szerencsésen párosul a líra a drámai erővel. Kissé passzív szerepben is feltűnően jó alakítást produkált. A többi szereplő kifogástalan. Az új filmeknek különben is az az ismertetőjűk, hogy minden szereplő helyén van s tökéletesen játszik.

A „Hai-tang” zenéje szép és stilszerű. Van néhány kedves dal is benne, mely megfogja az embert. A hangos rész általában kifogástalan, a kórus remekül énekel. A szereplők németül beszélnek és pedig elég érthetően. Ettől függetlenül a tömör feliratok a németül nem tudókat is bőven tájékoztatják.

Sajnos, a leadógép most sem működött tökéletesen s így nem élvezhettük hiánytalanul ennek a pompás filmnek az előadását.

A kísérő műsor nem sokat ér. Egy jó néma burleszk többet ér az agyoncsépeelt hangos-rajzos filmeknél és a jól-rosszul szinkronizált bohózatoknál.

Szörmehundákat,
prémézéseket

Riskó szücs Kossuth
ucca 3.
a legizesebben készít, alakít és javít.
Jutányos árak!

Jó minőségű téglá
és cserép

Kapható Tóth és Sebestyén téglagyárától. Eladás Fürdő ucca 2.
Telefon: 610.

Minden darabért
teletlősséget vállal

a
Faipar bútörüzlete
Király ucca 4. szám.
Cimre ügyeljen.

A sivatag egy nagy temető...

Dr. Ecsedi István utinaplójából

(A vonatkozó fényképfelvételeket vasárnapi képes mellékletünkön közöljük.)

Kairó, 1930 szept. hónap.

Ma fervevettem, hogy a piramisokat látogatam meg. Tanulmányainkban csak három nagy piramist ismerünk meg, melyek Gizeh falu közelében vannak. Így tanítják évtizedek óta.

Megtudtam, hogy a falu neve Giza és sohasem volt Gizeh és rájöttem arra, hogy Giza falutól 40 kilométerre, Libanoni sivatag szélén szárazval vannak piramisok. Ott, hol a Nilus termékeny medencéje elválik a sivatagtól a nagy fáraók hatalmas temetője van. A fáraók gulákat emeltek elődei sírja fölé. Ezeket lassan beleperte a sivatag homokja és különböző időkben óriási költségen kiásták és a tudásnak felhasználták.

Az beszélték, hogy közel 40 piramis van kiasva. Ezek közül 12 nagy gula és a többi kicsi. Az ásás ma is folyik, de csak téli időben.

KIMEGYEK A GULÁKHOZ.

Ali, a hű kísérőm megkapja a pánteszt: délután indulunk Gizába a piramisokhoz, kint hálunk a sivatagban és másnap korán reggel a második és aztán a harmadik piramis-mezői is megtekintjük és valamikor hazajövünk. Elelemről és szamarakról Ali gondoskodik.

— Ugy lesz, uram! — feleli Ali. Bevásárol. Spórol. Főképp kenyeret vesz, egy kis retket, hagymát, paradicsmot és sajtot. Titokban egy kis zibibet is vett.

Gizát könnyen elértük. Villamos van a piramisok aljait.

A világ egyik legdrágább szállodája előtt, a „Mena-ház” előtt kiszállunk. Ez a háromemeletes épület már a sivatagban áll. Pompás palota. Minden kényelemmel ellátva. Mellette nagy park és a park mellett homoksvatag.

— Óázis ez, Ali! — Az uram, de drága is. Nyáron zárva van. A szezon novemberben kezdődik. És ekkor 2 és fél font egy napi ellátás (70 pengő).

— Ezen aranyat ételhetnek a vendéggel.

— Ah, dehogyan, uram, csak olyat, mint amilyent ön kap a Bristolban. Itt a kiszolgálást és palotát kell megfizetni.

Benézünk az épületbe, bemegyünk a parkba. Itt nem sajnálták a pénzt az építkezéstől.

Az épület mellett a szamar- és tevehajcsárok sokasága rohan meg. Mindenik ajánlja szépen nyergelt állatját. Ali ismeri őket, ők is ötöt, Mosolvogva mondja, ma nem kell, de jókor reggel kijön holnapra egész napra?!

A jelentkezési láz szörnyen lecsökken. Ali jelentkezett kettő, ez is nagyon sokat kért.

— Nem kell, annyit nem adok. Menjen el, később a faluban olcsóbbért is jönnek.

Gyalog mentünk a jó szerpentin a legnagyobb piramishoz, melyet Keopsz fáraó emelt Kr. e. 3000 évvel. Hatalmas alkotás. Csodálja ma is minden építész, művész és turista.

Magassága 138 méter, alapjának hossza 227 méter az egész tömege 2 és fél millió köbméter. 2.300.000 darab kő van itt összerakva és egy-egy kő egy kubikméter nagy. Ezt a követ a Nilus tulsó partjáról csuszatták át és ezer darabon is látszik az egykilométeres csúsztatóút helye. A régi írások azt írják, hogy évente 100.000 ember dolgozott rajta 3—3 hónapig és 20 esztendő alatt építették fel így is. Ezek a rabszolgák csak élelemért dolgoztak és silány volt. — Főleg retket, hagu-

mát kaptak és a köszöletük a feljegyzés szerint 8 millió pengőnyi egyiptomi pénzbe került.

Az egyik fáraó megkezdte az építést, másik folytatta és így részletekben épült fel.

Körüljárjuk a hatalmas alkotást. Megtudom, hogy már 4 ízben ásták ki a homokból. Mégis látszik a hatalmas homoktömeg, amit leszedtek róla.

A beduin odajön. — Be akarnak menni?! Tíz piastert (280 fillér).

— En be megyek, Ali! kinhagyom.

Egy szűk lyukon bebújunk. Hatalmas gránit alagút vezet a sírkamráig. Ez egy 6 méter magas, 5,20 és 10,49 méter széles sírkamra. Itt a király gránit koporsója. A beduin tudja a nagyságát is: 2,30 m. hosszú 0,98 m. széles és 1,03 m. magas gránit. A sírablók a király mumiájával együtt mindent elraboltak belőle. Gyertyával körülvilágítjuk, semmi írás rajta.

A csunya fekete arcú beduin megmutatja a többi nyílásokat is. Nem érdekelnek, csak kifelé a környezetből! Küldöm előre a beduint a gyertyával.

Ujra a szabadban. Mélyen elgondolkozok a látottak felett. Hét fiatal beduin jön megint. Felakarok-e rá mászni, gyönyörű kilátás nyílik minden felé.

— Tessék kérem felmenni, nem veszélyes a az egész csak 10 piastertbe kerül!

Biztat Ali. Ő azonban az árnyékban ül és beszélget a szamarasokkal.

— Bánja az ördög, lassan felviszem ezt a nehéz testemet.

Lefizetem a 10 piastert és egyik beduin elől mászik, a másik segít nekem. Mindig biztattam, csak lassan, van idő. Szörnyen kimelegedtem, a szívem is erősen vert, de 15 perc alatt fent voltam.

Meglepve látom, hogy a teteje lapos. Körülbelül 10 négyszögletes síma tér van ott. A kilátás pompás. Az összes piramis-mezőket. Kairót, a palmaerdővel szegélyezett Nilust, a tulsó kopár hegyeket, citadellát és a mecseteket látni innen. Sokáig gyönyörködtünk a tájban, a beduin magyarázott. Fizetni kellett a a többihez indultunk. A lejtővet még nehezebb volt, mint a felmenés.

Még egyszer körülnéztem a piramist és csodáltam a barbárságot, hogy a fedőkövek egy részét elhordták építkezni. Ma csendőrök őrzik. Sem rongálni sem egy darabot elvinni nem lehet.

A második piramishoz megyünk. Ez sem sokkal kisebb az előbbinél. Magassága 136,40 m., hossza 210 m. Területe 1.600.000 köbméter. Ezt Keopsz utóda Kefre építette. Ezt a piramist 1818-ban ásták ki és nyitották meg.

Jóval kisebb a Menkere piramis 62 m. magas és lapossza 79 méter. Mivel mind a kettőben a bemenés veszélyes, ezért be nem lehet menni.

Tudomásul vettük. Lefényképeztem a két piramist és elindultunk a kis piramisok felé. A szikla szélén négy apróbb piramis van. Alig 8—10 méter magasak. Nagyon meg vannak rongálva. Ezekben a fáraók közeli hozzátartozói nyugosznak. Drótkerítés veszi körül. Nem szabad hozzájuk menni. Hogy a további rongálást megakadályozzák, azért zárták le.

Az egész temetőt őrzik és védi a hatalmas szfinx, mely a piramisok után a legbátrabb emlékmű. Óriási fekvő

oroszlán, királyi feje van és fejtetője kígyókból van.

A hatalmas közsfinx magassága a lábától a fejtetejéig 20 méter, hossza 73,5 méter, füle 137 cm, az orra egy méter, a szája 2,32 méter nagy arcszélessége 4,15 méter.

A homok ezt is hamar beleperte. Már a fáraók többször kiasták. Legutoljára az olasz Maspero ástatta ki 1886-ban. Arca nagyon meg van sérülve, mert a mamelukok céltáblának használták. 1925/26-ban újra kiasták és cementtel a széteső részét megerősítették. Megindulva állnak a hatalmas kőszobor előtt és csodálom az egyiptomiak alkotó erejét és azt, hogy miképp dolgozták ki ezt az óriási követ szoborrá.

Míg én így szemlélődöm a Nap hanyatlak. Egyik autó a másik után jön ki. Az utasok kiszállanak és pihennek a piramisok árnyában. En elküldöm Ali-t a kis arab faluban számár kölcsönzésre.

A sivatag is megszólal. Erős szél hozza a homokot. Fűtől a szél. Az utakon erről is arról is egy-egy tevé jön, utast vagy terhet szállít. Az óriási sívaiaghoz ez a nagy lomha állat illik.

Vitárius Sándor

Kossuth-u. 17. szám alatt lévő üzlete mielőtt itt

megszűnne,

hihetetlen olcsó áron mindent elad.

Még kapható:

Szabóknak:

Göpselyem, gomb, csatt, kapocs, szallag, díszek, gyöngy, műselyem, bélés. Makart, Triton, Grasiosa, Kosmos.

Hölgyeknek:

Harisnya, keztyű, gyapjuzsák, díszű, gobelin-selyem, csipke, hímzés, csatt, gomb, patentharisnya, piros inlet, selyem zsebkendő, hálóink bortni, Ridikül.

Férfiaknak:

Nyakkendő, gallér, Sokni, öv, Soknitartó, nadrágtartó, ruhabélés nyaksál. Lengyelharisnya, hálóing, 37-es frakk-ing, Bokavédő.

Gyermekeknek:

Patentharisnya, Jambó-szarka, Sokkenő, nadrágtartó, szallag, pólyakötő gyermekgummi, tükör, fésű.

Masamódnak, Szabóknak: Szines lincos cérna, göpselyem ára: 1 tot 118 Cséfkézős gomb és csatt.

Az arab csendőrmester nyalka lován csak elvész a homokban. A csendőrvizsgálat jön.

A Nap lemegy. Nyomában ott a teli Hold. A piramisok környéke megélenkül. Urak és hölgyek jönnek ki, hogy a holdvilágos éjjel egy részét kint töltsék.

Ali is megjött.

— Rendben van minden! — kiáltja messziről. Reggel öt órára itt a szamaras.

A SIVATAGBAN HÁLTUNK.

A lemenő nap utolsó sugarait küldte a sivatagra. Halvány sárgában ragyogott a nagy homokpusztaság. Szép volt. A nagy szfinx beton feje erősen kivált a környezetből. Ő őrzött most is a halottakat őrizte. A harmadik piramistól északra mentünk fel. Nehezen másztuk a puha, de éles homokot. Egy zsurlóféle növény kapaszkodik a lejtőn. Ez élni akar a halál birodalmában!

— Van itt néha egy-egy! — mondja

Ali. A télen voltam vadászni és találtunk többet.

— Hát van itt vad?!

— Van, nyúl.

— Nem sok nyúl lehet itt Ali, nincs mit enni.

— Hát elég sovány nyulakat lőtték az urak, de lőttek nehányat.

A tetőről látjuk hogy lent a szerpentin ur autók jönnek az első piramishoz. Fent a gula tetején nők kacagnak.

— Még mozgalmass az élet az első gulánál?!

— Sokan jönnek ide ki holdtöltek az urak, itt töltik a fél vagy az egész éjszakát, mulatnak és gyönyörködnek a holdas estében.

A Hold gyönyörűen jött fel. Hatalmas nagy tányérja még ott bujdosott a Nilus hatalmas pálmái között. Sugarait azonban előre vetette és halvány fény derengett a nagy némaságon.

Az angol kutató háznál csinált Ali szállást. Most zárva van, csak egy arab őrző a beduinéktól. Szíves az arab, mert pénzt sejt. Ali gyékényeket kért és leterítette. Egyik az én hálóhelyem, a másik távolabb az övé, sőt az ő is idecsinált magának hálóhelyet. Szerény vacsoránkat elköltöttük. Még kicsit beszélgetek. — A két arab sokára elaludt.

En nem tudtam aludni. A nagy csend nem hagyott aludni. A Hold verőfényes világa megaranvoztta a homokbuckákat és a homályba vesző gulákat.

A halálos csendet a távoli kutyaugatás zavarta meg. Itt is, ott is felhangzik egy-egy kutya szava, a másik felel rá a távolból. Egy-egy bagoly repül át a légen. A Hold ereje hanyatlak. Megnézem az óram. Éjfél után egy óra. Még nem aludtam. Pedig a levegő hűvös. Kis szél lengedez. Elgondolkodom. Eszembe jut a költő szava: „Kéjkeretében a sakál üvölt.”

A pusztán koldus, szolganép tanyáz.

Ugy van. Háromezer évvel ezelőt királyi lakok, templomok emelkedtek itt, melyet a kutató ásója még nem lelt meg.

Elszunnvadok. Hamar ébredem, már világos van. A ház óre reggeli imáját végzi a gyékényen.

A szamarak feltűnnek a szemhatáron.

A MÁSODIK PIRAMIS CSOPORTNÁL.

Mire a Nap feljött, már lovagoltunk szamarainkon délfelé. Jó állat itt a szamar. Nem süpped el a homokban. Nem botlik. Körül mászik, csuszik, ahogy a helyzet kívánja.

A sivatagra apró fellák községek másznak fel. Rendetlen vályogépületek. Tetőjük pálmalevél. A butorzat belül semmi.

Csakhamar feltűnnek a királysírok. Ali ismeri jól. Ez itt Abu gurák sírmezeje. Tíz lábón áll a hatalmas oltár, melyen az áldozatokat mutatták be, mellette a nagy udvar, hol az áldozati

állatot levágták. Szép, relieffel van díszítve.

Abusir piramisa ez a nagy 36 m. magas, 65 m. széles. Körülötte a halottak templomának maradványai. A németek 1902—1908-ig ásták ki és fejtették meg. Kétemeletes kamrája a kincstár volt. Mihelyt felfedezték a rómaiak, el is vitték belőle mindent. Az egyik szegletben van a királyné kis piramisa.

Végül Niuserre 50 méter magas piramisát nézzük meg és feülünk a halottak temploma egyik oszlopának árnyékába és reggelizünk. A szamarak nem kaptak semmit. Én fedtettem az arab fiút, hogy ő zabál, a számár meg éheznek. Egész közönnel azt felelte, hogy nem éhesek azok!

A BIKÁK SIRJA.

Egy órát pihentünk. Ujra uton voltunk. A sivatag szélén mentünk. Abusir tavánál megittam a szamarakat. Keveset ittak, mert talán tegnap sem ettek. Ezért a palma erdőben fekvő kis Abusir faluba irányítottam a karavánt.

Egy kis durrakölest, tengeri kórót kerítettem az állatoknak Alival. Megcettük őket és magunk hevertünk a pálmák hűsében.

Ennek az arabok örültek legjobban, mert már lusták voltak, hogy a nap rájuk sütött. Majd egy órát loptunk el.

Most aztán neki a sivatagnak. Irány a Szerapeum. Ezt a faraók Ptah Isten szent bikájának építették. Ez a bika, ha megdögölt, épügy bebalzsamozták, mint az embert és ép oly pompával temették el. A mezőt örök őrzik. Igazolmányomat, melyet a kairói régiségi múzeum főigazgatója a magyar konzulátus közbenjárására nekem díjmentesen adott, nagyon respektálták és felnyitották a vasajtót.

A bejárat széles, lefelé tart és egy nagy teremben végződik. Itt sírkövek, sírfeliratok hevernek. Azután a keresztelvényekre megyünk s itt találjuk a szent bikák sírját. Mintegy 20 kanarral találtak, mindegyikben sarkophág ivelt fedővel. Ezek a kamrák nyolc méter magasak. A sarkophágok csiszolt gránitból vannak. Egy darab 4 m. hosszú, 2,30 m. széles és 3 m. magas. Egy-egynek a súlya 65.000 kgr. A sírrablók 9 kivételével kirabolták. A háromnak nem találtak meg a nyitása titkát.

Vezetőnk elmondja, hogy a földalatti folyosó 350 m. hosszú, 3 m. széles és 5 m. magas. 1851-ben fedezték fel és 1881-ben fejezték be a felkutatását.

(Folyt. köv.)

MEGHÍVÓ TABÉRY GEZA DEBRECENI ELŐADÁSÁRA.

A Magyar Városok Kulturális Szövetsége, a gróf Tisza István Tudományos Társaság, a Csokonai Kör, az Adv Társaság, a Keletmagyarországi Előadók Szövetsége tisztelettel meghívják a város közönségét Tabéry Géza a nagyváradi Szigligeti Társaság alelnöke, a kiváló erdélyi író az erdélyi magyarság szelleméről szóló előadására, melyet a debreceni közmuvelődési egyesületek közösen rendeznek a Déri múzeum előadótermében október hó 4-én, szombaton délután fél 6 órakor.

Műsor:

1. Megnyitó: dr. Pap Károly, a gróf Tisza István tud. társaság választmányi tagja, a Csokonai Kör elnöke.

2. Erdélyi költők verseiből: Cs. Könyves Tóth Erzsé, a Csokonai Kör elnöke.

3. Tabéry Géza előadása Erdélyről.

Bélepti díj 1 pengő és 50 fillér. Fenntartói jegyek október 3. délig vehetők át a Méliusz könyvkereskedésben.

A bevétel teljes egészében az Erdélyi Magyar Szépművés. Céh könyvtárasztó akciójáé.

Nyolcezer embert koncoltak fel a kínai rabiók

London, október 1. Kansu kínai tartományban levő Lihsen városát egy rabló csapat megtámadta és négy hétig ostrom alatt tartotta. A rablók végül megtörték a lakosság ellenállását, a várost felgyújtották és 8 ezer embert felkoncoltak. A rablók csak a fiatal lányoknak kegyelmeztek meg s ezeket elhurcolták.

A röntgenszemű ember a bíróság előtt

A telepatikus fenomán nem ismerte fel a detektiveket.

Vékony termetű, fekete pápaszemes férfi állott Jakab Ernő dr. budapesti büntetőjársbíró előtt. Haár Pál hipnotizőr, telepatikus fenomén, röntgenszemű ember és grafológus. Az volt a vád ellene, hogy hivatásszerűen foglalkozott jóslással. Két detektív inkognitóban felkereste, az egyik gazdásznak adta ki magát, a másik pedig vélegényjelöltnek. Az egyiknek azt a tanácsot adta, hogy most ne kezdjen nagyobb vállalkozásba, a másiknak pedig, hogy egyelőre ne nősüljön meg és e jóslásáért 5—5 pengőt fogadott el mind egyiktől. — Jóstehetsége azonban most megbukott, mert nem tudta, hogy a gazdász is, meg a vélegényjelölt is detektív. Csak akkor lepődött meg, amikor idézést kapott a büntetőjársbíróra.

Haár Pál azzal védekezett hogy ő nem kért pénzt a jóslásért, ha-

nem valósággal ráerőszakolták.

— Kérem, nagyságos bíró ur, — mondotta — én európai híri hipnotizőr, európai híri márka vagyok. Én felléptem már Amerikában és mindenütt, de sehol nem indult meg ellenem bünvádi eljárás. Én világhírhírű vagyok, nekem nincs szükségem arra, hogy jóslással is foglalkozzak.

— Hát az lehet, mondotta a bíró, — de azt még sem tudta, hogy detektívek járnak nála. — Egyébként itt az a kérdés, hogy üzletszerűen foglalkozott-e a jóslással.

A kihallgatott detektívek ki jelentették, hogy valóban nem követelt tőlük pénzt — és arról sem tudnak, hogy üzletszerűen foglalkozni jóslásokkal. — Az ügyészi megbízott erre elejtette a vádat, mire a bíróság is megszüntette az eljárást.

FELHÍVÁS A DEBRECENI POSTAGALAMB TENYESZTŐKÖZ.

A Columbia postagalamb-sport-egyesület, mint a magyar postagalamb tenyésztők országos szövetsége, az egész országban igyekszik a postagalambtenyésztőket egy táborba tömöríteni, hogy ezzel fellendítse ezen nemes és hazafias célokat szolgáló sportot. A Columbia titkára: Vermes Arthur vasárnap, 5-én délután 2 órakor, a régi Schaff-féle vendéglőben, Hadházi ut 8. sz. helyiségében fogja ismertetni a szövetség célját és programját, mely alkalommal az itteni tenyésztők bevonásával megalakul a Columbia debreceni csoportja is. A postagalamb sport minden hívét s az érdeklődő nagy közönséget ezután is meghívja a Columbia vezetősége.

ELMENEKÜLTEK A KÜLFÖLDIEK PRÁGÁBÓL.

Prága, október 1. A prágai németellenes tüntetések hatása csak most nyilvánul meg a maga egészében.

A Csehszlova szerint a prágai szállók a tüntetések óta konganak az ürességtől, mert a külföldi vendégek elmenekültek Prágából. A lap körülbelül 20 szállót hárdezt meg, amelyeket leginkább külföldiek látogatnak és megállapította, hogy a vendégek nagy része elutazott, a megrendelt szobákat lemondták, egy napon 14 amerikai utazott el pánikszerűen, akik pedig október végéig akartak Prágában maradni.

Prága, okt. 1. A cseh néppárt felvidéki lapja, a pozsonyi Ludová Politika hallatlanul uszító cikket írt a felvidéki magyar, német és zsidó kereskedők ellen.

X Swoboda kályhát vásároljon. — Gyár: Budapest, Andrássy út 14. sz. Kapható: Bészler és Dávid, Debrecen.

A NÉMET TISZTVISELŐK TILTAKOZNAK A FIZETÉS. REDUKCIÓ ELLEN.

Berlin, okt. 1. A Lokalanzeiger jelentése szerint a magasabb tisztviselők birodalmi szövetségének és a birodalmi tisztviselő-egyesületnek vezetősége elhatározta hogy minden alkotmányos eszközzel küzdjen a fizetések leszállítása ellen.

FELROBBANT EGY JUGOSZLÁV LŐSZERRAKTÁR.

Szalóni, okt. 1. Ideérkezett jelentések szerint Ghevgeliben egy lőszerraktár felrobbanása alkalmával három jugoszláv katonatiszt s nyolc katona meghalt, tizenegy katona pedig megsebesült.

AZ ERDÉLYI NEVELEMZÉS A NÉPSZÖVETSEG ELŐTT

Genf, szept. 30. Az erdélyi magyar párt ez év tavaszán kérvényt adott be a népszövetséghez az erdélyi iskolákban rendezett nevelésügyi eljárás ügyében. Tekintettel a kérdés fontosságára, a perzsa delegátus a kérvényt nem hármas, hanem ötös bizottság elé utalta. Ma délután ült össze az ötös bizottság, melyben Perzsa, Németország, Franciaország, Spanyolország és Venezuela foglaltak helyet. A bizottság tárgyalásai nem nyilvánosak.

Nagyságos asszonyom!

Ha tűzhelye nem süt vagy nem főz és sok tüzelőanyag kell, forduljon bizalommal Nagy János tüzelőhelykészítő lakatoshoz, hol ezen hibákat felelősséggel kijavítják. — Ugyanott asztali és tornyos tűzhelyek felelősség mellett kaphatók és megrendelhetők. — Asztali-tűzhely már 30 pengőtől. — Minden szakmába vágó javítást elfogad. — Vas- és f. redőny javítás jótállással. — Műhely: Vigkedvű M. u. 35. szám. Lakás: Timár uca 22. szám.

Debrecen sz. kir. város Polgármestere. ad. 32861—1929 és 441—1930-VII.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETÉS.

Debrecen sz. kir. város a 228—1929. bkgy. sz. határozat és ennek jóváhagyását képező 90106—1929. IV. B. M. sz. rendelet, valamint a munka költségének a fedezetére vonatkozólag a 47423—1930. IV. B. M. sz. rendelet alapján a Balogh Mihály u. burkolásának biztosítására nyilvános, zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet.

Ajánlat tehető: A Balogh Mihály ucaán, a téglakerti vasút aluljárójától kifelé mintegy 350 fm. hosszban, 5,00 m. széles, vízzel kötött makadám utpályára létesítésére olyképen, hogy ennek alapkö és fed-anyagait a helyszínrre kihordott mintegy 450 köbméter ócska terméskő használandó be, a hossz-szelvény szerinti földmunkával, amely 1150 fm. hosszúságban elvégzendő.

Az ajánlatok: „Ajánlat a Balogh Mihály uca makadám burkolására” felirattal ellátva, Debrecen sz. kir. város közigazgatási iktatóhivatalába 1930. évi október hó 16-ik napján délelőtt 11 óráig nyújtandók be. Ugyanezen időpontig kell az ajánlati végösszeg 2 százaléknak megfelelő bantpénzt a város házpenztárába letenni. A letéti nyugta az ajánlatához csatolandó.

A Közzététési szabályrendelet 16. paragrafusa 6. pontjának 3. bekezdése szerint szakmabeli kisiparos mesterek ennél a vállalatnál bantpénzt letenni nem kötelesek.

Az ajánlatok a Városháza tanács-termében, folyó évi október hó 16. napján délelőtt 12 órakor bantoltnak fel, ahol az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

Az ajánlattevők a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

A kiírási művelet Debrecen sz. kir. város műszaki ügyosztályában kapható (Kossuth uca 20. sz. III-ik emelet, 106.) délelőtt 12—14 óráig. Ugyanitt megtekinthetők a tervek.

A város fenntartja azt a jogát, hogy a beérkezett ajánlatok között — az árakra tekintet nélkül — szabadon választhasson.

Kelt Debrecen, 1930. évi szept. 27.

Dr. Vásáry István s. k. polgármester.

CSÜTÖRTÖK, OKTOBER 3.

9.15: A rádió házikvartettjének hangversenye. — 11.10: Vizállásjelentés. — 12.00: Harangszó, időjárásjelentés. — 12.05: Hangverseny. Közreműködik Gerő Márta (zongora) és Tokaji András (gordonka). — 1.00: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 3.00: Piaci árak, árfolyamhírek. — 4.00: Rádió Szabadegyetem. 1. a) Közműves Kétkörmű balladája; b) Két népdal; c) Két népdal. Előadják a Budapesti Egyetemi énekkarok. Vezényel Vaszy Viktor karigazgató. 2. Szöllősy Alfréd miniszteri titkár előadása: „Fellebvitel a közigazgatásban”. 3. a) Négy magyar népdal. Előadják a Budapesti Egyetemi énekkarok, Vezényel Vaszy Viktor. — Utána: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 5.10: „Időszaki gazdasági tanácsadó”. — 6.00: Gramofonhangverseny. — 6.40: Gyorsírási tanfolyam — 7.25: Angol nyelvoktatás. — 8.00: Balázs Árpád notaestje Magyar Imre cigányzenekarának kíséretével. — 8.45: A Pestszentlőrinci Szervezet Munkások Vegyesdalkara és a Grafikai Munkások Senefelder dalköre hangversenye. — 9.35: Lengyel Meyhért felolvasása. Utána: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 10.15: Az 1. honvédelmi zenekarának hangversenye. — 11.20: Szabó Guy László jazzband hangversenye.

A NAP HIREI

**Irodalmi est
a Kollégiumban**

Hirt adtunk már arról, hogy azok a lelkészek, kik 20 évvel ezelőtt végeztek teológiai tanulmányaikat Debreczenben, ma, esütörtökön találkozára gyűlnek össze. Délután 6 órai kezdettel a Kollégiumban irodalmi estélyt is rendeznek. A szereplők közül ki kell emelnünk Szombati Szabó István lugosi költő-papot, ki szintén a találkozóknak közt van. Szombati Szabó az erdélyi költők legjobbja közül való, kit a „La Fontaine Academia”, az „Arany János”, a „Kenézy Zsigmond”, az „Erdélyi Helikon” és az „Erdélyi Irodalmi Társaság” tagjává választott. Debreczenben legutóbb 7 évvel ezelőtt olvasott fel egy Adv. malinén. Ez alkalommal legújabb költeményeiből mutat be egynehányat.

A részletes műsor egyébként a következő:

1. Dr Erdős Károly egyetemi tanár, a grádus hajdani széniora megnyitó beszédet mond. 2. Kántus éneke. 3. Debreczeni István szatmári lelkész előadása. 4. Dr Nagy Sándor, a Kollégium gimn. vallásnánának előadása két ismeretlen református énekről, melyet előadó férfinégyes feldolgozásban énekel: Szabó Géza segédlelkész, Musza Ferenc segédlelkész, Kállay Imre hittanhallgató és Magyar Bertalan segédlelkész. 5. Szombati Szabó István, lugosi lelképásztor felolvasása saját költeményeiből. 6. Kántus éneke. 7. „A keresztapa vizsgáztat.” Vidám jelenet a diákkörből. Irta: Nagy Sándor. Előadók: Tarkány Sziges József, Kállay Imre és Barcsa János hittanhallgatók. 8. Tassy Béla joghallgató vig szavalata. 9. Kántus éneke.

Belépő-díj nincs. Műsor ára, mely a Kántus javára fordul, 50 fillér. — Megjegyezzük, hogy meghívókat nem bocsátottak ki s így minden érdeklődőt szívesen látnak.

Zih Sándor dr magántanári próbaelőadása. Dr Zih Sándor egyetemi adjunktus díszes és nagyszámú közönség előtt a múlt nap tartotta meg egyetemi magántanári próbaelőadását. A fiatal, képzett tudós, aki szerette a tudományt, közvelel egyéniségevel csak tisztelőket és barátokat szerez magának, magántanári próbaelőadásával is beigazolta, hogy rendkívül képzett, sokoldalú értékes orvos, aki előtt igen szép karrier áll. Az új egyetemi magántanári magántanári habilitációja alkalmával számosan üdvözölték.

Társasösszejevetel Tabéry Géza tiszteletére. Tabéry Géza október hó 4-én, szombat délután fél 6 órakor a Déri-muzeumban tartandó előadása után az Angol Királynő különtermében az előadást rendező kulturális egyesületek társasösszejevetelt tartanak, melyre jelentkezhetni lehet a polgármesteri titkárnál és a Méliuszban. Elkészés a la carte.

Dr Siegmund Ervin szabadságáról ríszsátért és rendelését Szent Anna utca 12. szám alatt újból megkezdte.

X Swoboda kályhát vásároljon. — Gyár: Budapest, Andrassy-ut 14. sz. Kapható: Bészler és Dávid, Debrecen.

X Gyermektorna. A Váry-féle gyermektorna október elejével megkezdődik. Felvételnak már 4 évtől leány- és fiúgyermek. Óra kedden és pénteken délután 4—5-ig. Tandij havi 4 P.

A magántisztviselők szokásos összejevetelüket október hó 4-én, szombaton este pontosan fél 9 órai kezdettel tartják meg Thaly Kálmán utca 14. sz. helyiségükben. A Vigalmi Bizottság.

A világhírű

Mercedes-Benz

személy és teherautók és a M. kir. áll. Vas-, Acél- és Gépgyárak által gyártott, tehát

**magyar gyártmányu
MÁVAG-MERCEDES-BENZ**

teherautók, autóbuszok és különleges autók vezérképviselője és eladási központja:

MERCEDES-BENZ AUTOMOBIL RT. Budapest, IV., Váci-utca 24.
Közvetképviselő: Révész Imre Debrecen, Hunyadi-utca 21. sz.

**Huszonnégyévi házasság után
baltát vágott a feleségébe**

A debreceni törvényszék három hónapi fogházra ítélte.

Súlyos testisértés büntetvével vádolva került tegnap a debreceni törvényszék elé Szoboszlai János, hajdusoboszlói gazdálkodó. A vádirat szerint az öreg magyar hirtelen haragjában feleségébe vágta a kiécsített baltát. Az eset előzményei a következők.

Szoboszlai János és felesége huszonnégy évig zavartalanul, boldog házasságot éltek. Az elmúlt évben azonban perpatvarok kezdődtek és ekkor történt közöttük az első verekedés: a férj hat gyermeke szemeláttára hozzávágta feleségéhez a csizmáját.

Most már napirenden voltak a civódások. A múlt év november 11-én azután olyan esemény következett be, amelynek következtében az asszony elhagyta az urát.

Az említett napon Szoboszlai kora hajnalban kiment az udvarra s élesíteni kezdte a fejszét. Feelsége ki-

ment utána és kérdezte, hogy mit akar a fejszével. A férfi gorombán válaszolt és rámondult az asszonyra: — **Takarodj be a szobába, mert különben beléd hajtom ezt a fejszét!**

Az asszony nem engedelmesskedett azonnal a felszólításnak, mire Szoboszlai felkapta a fejszét és az asszonyhoz vágta. A fejsze lapockán találta a szerencsétlen asszonyt, aki a nagy fájdalomtól összeesett. Kórházba kellett szállítani, ahol három hétig állott kezelés alatt.

Szoboszlai János ellen megindult a bünvádi eljárás. A tegnapi főtárgyaláson azzal védekezett, hogy véletlenül sértette meg az asszonyt, de a tanúk az ellenkezőjét igazolták. Így a törvényszék súlyos testisértés vétségében mondta ki a vádlottat bűnösnek és három hónapi fogházra ítélte. Az ítélet ellen a felek felebbezést jelentettek be.

Elütött a taxi egy kislányt az Uránia előtt. Almási Károly taxifőnök a D 19—522 rendszámú taxival a Nagyerdő felől a városba igyekezett. Az Uránia mozi előtt az autó elé szaladt Heller Etelka 8 éves, Hadházi u. 8. sz. alatti kisleány. Almási rögtön lefékezte a kocsit, úgyhogy a kisleány nem is került a kerekek alá, csupán az esés következtében szenvedett kisebb zúzódásokat. Almási a sebesült kisleányt felvette a kocsijára, kivitte a sebészeti klinikára, ahol bekötötték, majd hazaszállította a lakására. A baleset ügyében a vizsgálat megindult.

Állást keres egy debreceni fiatalember, aki az idegen légióból tért haza. Rózsási József debreceni fiatalember nemrég tért haza a francia idegen légióból, munkához szeretne jutni és elvállal bármiféle munkát. Címe: József kir. herceg u. 50.

Fajkakasok kiosztása. A Debreceni Gazdasági Egyesület ezuton közli, hogy néhány nap múlva vörös izlandi fajkakasokat fog kiosztani kedvezményes áron az egyesület tagjai között. Igénylések bejelenthetők a titkári hivatalban.

X Magyar Turista Egyesület debreceni osztyála fényképkiallítása 1930 november 15-én, melyre bárki jelentkezhet, eddig 26 díj futott be a gyárosoktól, kívánatra a kiállításra kölcsön keretek, bővebb felvilágosítással kizárólag Berzéki Sándor és Springer József fotóüzlete szolgál. Teljesen különálló más kiállítástól. Amateuroknek olcsó árak, turista tagoknak engedmény a keretekből.

A Gör. Kath. Legényegylet szüreti mulatsága szombaton lesz a Kis Pípa-ban. Mindenki ott legyen.

X Őszi és téli divatlapok legnagyobb választékban, nyári divatlapokat olcsón kiárusítom. Férfi divatlap fehérnemű és gyermekdivatlapok is. Antalffy könyvkereskedés, Szent Anna és Varga ucca sarok.

Egyetemi altisztek szüreti mulatsága. A debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem altisztei és alkalmazottjai dr Szentpéteri Kun Béla egyetemi rektor fővédnöksége alatt október hó 5-én este 8 órai kezdettel a nagyerdői Vigadóban szüreti táncmulatságot rendez. Belépő-díj: Személyjegy 1 pengő. Családjegy (3 személyre) 2 pengő 50 fillér az összes adóval együtt. Felülfizetéseket köszönettel fogadjunk és hírlapilag nyugtázzuk. Szertentín- és confetticsata. Szépségverseny. A legtöbbet lopó és legtöbbet lojvajt fogó csőzspár jutalmat kapnak. A zenét Lakatos József jóhírű cigányzenekara szolgáltatja. Ételekről és italekről a vendéglős gondoskodik. Vége reggel 5 órakor.

X „Michel” európai 1931-es bélyegkatalogus már kapható, orvosi jogi könyvek legnagyobb raktára, fényképes cikkek, papírok, Springer foto-, könyv-, papírkereskedésében. Telefon: 10—57, szám.

Vidéki öngyilkosságok. A csökmői csendőrs telefonon jelentette a debreceni ügyészségnek, hogy Kumóczy Mihályné, a csökmői postamesternő cselédje öngyilkos lett. Az életunt asszony felépődött a ház padlására és ott felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt. — A másik öngyilkosság Hajduböszörményben történt. Sövägő Márton földműves a mestergerendára felakasztotta magát és pár perc alatt kiszenvedett. Miután bűncselekmény nem forog fent, az ügyészség a temetési engedélyt mindkét esetben megadta.

Halálragázott az ökrösszekér egy berettyóújfalui kislányt. Tragikus halálet történt tegnap délután Berettyóújfaluban. A Wesselényi és József ucca sarkán játszadozott Nagy Mihály 4 éves kislány. Arra haladt egy ökrösszekér és elütötte a gyermeket, akin a nehéz kerekek is keresztülmentek. Az eszméletlen kislányt beszállították a berettyóújfalui közkórházba, ahol pár óra múlva kiszenvedett. A debreceni ügyészség — tekintettel arra, hogy gondatlanság esete forog fent — indítványozta a vizsgálóbírósnak a vizsgálat elrendelését. Preinesberger Jenő központi vizsgálóbíró tegnap délután dr Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő kíséretében kiszállt Berettyóújfaluba a helyszíni vizsgálat és a boncolás megejtése végett.

X Megjelent a dr Salánki-féle ideg- és elmegyógyászati compendium II. kiadása. Kapható Böhm Ferenc könyvkereskedésében, Bika- szálló mellett.

Az álmódsi és a kokadi legények harca. A múlt év október 14-én történt, hogy Erdev János, Kiss József, Tógyer Sándor, Simon Gábor, Demes András és Horváth József álmódsi legények átrándultak a kokadi bálra. A kokadi legények féltékenységből összeveszték az álmódsiakkal, akik a tul-erőtől való félelmükben bemenekültek Balogh Lajos községi jegyző udvarára. A menekülés közben a kerítést és az istállót annyira összerongálták, hogy az esztől kifolyólag magánlaksértés miatt indult meg ellenük a bünvádi eljárás. Tegnap tárgyalta ügyüket a debreceni törvényszék Jeney-tanácsa, mikor is a vádlottak azzal védekeztek, hogy ők nem követték el a magánlaksértést, a csendőrök jegyzőkönyvbé vették beismertő vallomásaikat anélkül, hogy őket kihallgatták volna. A bíróság nem hozott ebben az ügyben ítéletet, hanem a főtárgyalást a csendőri kihallgatáson jelen volt bizalmiak és a sértett cselédek kihallgatása végett elnapolta.

Szép jó olcsó KEZTYÜK
csak Schönnél
Debrecen, Piac-u. 14. (Csapó-u. sarok)

Fehértói Dániel

Dégenfeld-tér 4. sz.
Telefon: 11-85.
temetkezési vállalatának
temetési:

Polgár Horváth Lajos gazdálkodó életének 67-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 3-án délelőtt 11 órakor lesz Faragó ucca 20-ik számú háznál kez-
dő, Nagytemplomban tartandó ima után a Kossuth uccai temetőbe.

Szilágyi Mária életének 23-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 2-án délelőtt 3 órakor lesz Károly Ferenc József-ut 44-ik számú háztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth uccai temetőbe.

-00-

A halálba menekült — az akasztó-
fa elől. Maró Menyhért nagykövati em-
bert kötélfaltal halálra ítélte a tör-
vényesek, mert két eszlendővel ez előtt
58 késszúrással megölte anyósát. Maró
Menyhért felebezett az ítélet ellen, de
nem nagyon bizott felebezésének si-
kerében. A legutóbbi időben egyre job-
ban erőt velt rajta a halálfélelem. Éj-
szakánként rajgatott cellájában, látó-
másai voltak. A halálraítelt gyilkost
regnap holtan találták cellájában.
Maró Menyhért nadrágszíjjal felakasz-
totta magát a cella fűtőtestére. Mikor
megtalálták, már nem lehetett rajta
segíteni. Szigorú vizsgálata indult meg,
hogyan a halálraítelt hogyan jutott a
nadrágszíjhoz.

Büzbombák a hamburgi közgyű-
lési tereben. Hamburgból jelentik:
A hamburgi polgárság testülete tegnapi
ülésén, amely este tíz órakor kezdő-
dött, először befejezték a hétfőn meg-
kezdett vitát egy kommunista felszó-
balás ügyében. A szenátus egyes javas-
latainak elfogadása után megkezdtek
az első felolvasásban elfogadott adó-
törvények második olvasását. A tár-
gyalások többféle nehézség és inci-
dens közben folytak. A németnemze-
iek, nemzeti szocialisták és kommu-
nisták obstrukciót kíséreltek meg.
Több kommunista képviselőt egy-két
hónapra kitiltottak az ülésekről. Büz-
bombákat dobáltak a terembe és azzal
akarták az ülést folytatását lehetetlen-
né tenni, hogy az áramvezetékekből
eltávolították a biztosítékokat. Csak
hajnali fél három óra tájban lehetett
a három adótörvény felett a szavazást
megtartani.

A Sajtó című sajtóügyi tudomá-
nyos folyóirat a magyar újságtör szer-
vezetek hivatalos lapjának 1930. évi
szeptemberi számában Márkus Miksa
Vass Józsefről emlékezik meg. Kozma
Miklós befejezi tanulmányát Felső
Köpek Dánia címmel. Az újságtör ar-
cokép sorozatában Székely György ír
Thun Gyuláról, Komáromi János az
írók miniszteréről, Barsányi Zoltán Min-
denkét bíráról és Zsolnai Benő A King-
Csárdától — a Daily Mail-ig címen írunk
tanulmányokat. Gyula diák: Temetés
után című verse mellett Sajtóügyi Bi-
rószági Gyakorlat, Hazai Sajtó, Külföldi
Sajtó és Egyesületi Feltételek ki-
szám tartalmát, mely 1 pengőért min-
den könyvtárszékben kapható.

Felmentve a zsarolás vádjától.
Zsarolással vadolva került tegnap a
debreceni törvényszék elé L. Kovács
Imre hajdubüszörmei földműves. A
vádirat szerint a múlt év őszén eladott
Fazekas Imrénék egy lovat. Miután
pedig Fazekas adós maradt neki a
vételárból 40 pengővel, mikor legkö-
zelebb megírta Fazekas szekerét, egy-
szerűen kifogta előle a lovat és kijel-
lentette, hogy addig nem adja vissza,
míg a 40 pengőt meg nem kapja. A
tegnapi föltárgyaláson a vádlott tagad-
ta a vádat és miután az nem nyert
beigazolást, a bíróság felmentette az
eljárás alatt volt alól.

Debrecen és az egész Tiszántul sport- közönsége rendkívül érdeklődést mutat a vasárnapi Nemzeti Bocskay mérkőzés iránt

A debreceni Diószegi úti sporttele-
pen vasárnap délután páratlan érde-
kességű sportesemény játszódik le: a
Nemzeti—Bocskay meccs, amely a liga
bajnoki nap egyik legfigyelemremél-
tőbb találkozója.

A Bocskay azon lesz, hogy lehetőleg
minden nézőjének a legjobb elhelye-
zést biztosítsa, ami nem is olyan kis
feladat, hiszen a Diószegi úti telep be-
fogadóképességét ismét próbára teszi
majd a vidéki és a debreceni közönség
tömege. Am ezúttal minden intézkedés
megtörténik arra, hogy a közönség jó
helyeket kapjon. Szükség esetén a
Bocskay póttümbint is hajlandó lesz be-
állítani. Azoknak azonban, akik a pá-

holysorban, vagy a tribünön óhajta-
nak helyet foglalni, jó előre kell gon-
doskodniok jegyeikről. Ezek iránt a he-
lyek iránt a legnagyobb az érdeklődés
és ezek fognak elsősorban szűknek bi-
zonyulni.

A Bocskay jelentős elővételi kedvez-
ményt ad ezúttal is a figyelemzettel a
közönséget, hogy vegye is azt igénybe.
Nemcsak olcsóan kapja így meg a je-
gyet a közönség, hanem jó helyét is
biztosítja s egyúttal alkalmat ad a
Bocskaynak arra is, hogy a hely elé-
telensége esetén még idejekorán gon-
doskodjék a kibővítésről. A jegyeket a
debreceni MÁV Menetjegyjroda (Piac
ucca 56) árusítja.

SPORTFILMELŐADÁS AZ APOLLÓ MOZIBAN.

A DEAC ma csütörtökön délután
4, 6 és 8 órai kezdettel az „Apolló”
mozgóképszínházban sportfilmelőadást
tart a sport legfontosabb ágaiból ren-
des és lassított felvételekkel. Minden
előadáshoz bevezető előadást tart Had-
házy Dezső egyetemi testnevelési tanár,
aki előadás közben is magyarázni fog.
Az előadás műsora:

Atletika: Az összes versenyágak stí-
lusai. A Kölnben az olympia után ren-
dezett nemzetközi verseny. A Berlin—
Budapest mérkőzés.

Labdarúgás: A Ferencváros tréning-
je. Az angol kupadöntő mérkőzése.

Tennis: Tilden, az amerikaiak több-
szörös világbajnoka és Helen Wills az
amerikaiak többszörös világbajnoknője
külön külön bemutatják a különféle
ütéseket és védéseket.

Torna: Férfiak torna- és parterre
gyakorlatai. Magyarország legkiválóbb
tornászainak mutatványai korlátlan,
nyújtón, lovon, gyűrűhíntán. A testne-
velési főiskolások tornagyakorlatai.

Női sport: A testnevelési főiskolások
ritmikai és plasztikai gyakorlatai. A
különböző atlétikai ágak stílusa. Tor-
na-mutatványok.

Úszás: Az 1924. évi párisi úszóvilág-
bajnoki és vízpoló bajnoki verseny és
a különböző úszásnemek stílusa.

Kézilabda: A kézilabdajáték stílusa.
Egy német csapat játéka.

Buzolás: Dongörgen német és Volk-
man dán bajnoki mérkőzések.

Sportmasszage: A sportolóknál oly
rendkívül fontos egyéni és társasmas-
sage kivétel és annak oktatása.

Az egyes előadásokon az alábbi mér-
sékelt helyűrak lesznek. A 4 és 6 óras
előadásokon egyetemi halgatók, kato-
nák, diákok és leventék. Pályolyülés
50 f., zsöllye 40 f., zártzék 30 f., I-
rendű ülő 24 f., a többiek 20 f. Fel-
nőtteknek: 80, 60, 50, 40 és 30 fillér.
A 8 óras előadásokon pályolyülés I P,
zsöllye 80 f., zártzék 60 f., I-rendű
ülőhely 50 f., II-rendű 40 f., III-rendű
30 fillér. A jegyek az előadás napján a
mozgósínház pénztáránál válthatók.

Idb. PASZTOR GYULÁNÉ
vaskereskedésében, Csapó-u. 15. sz.
edények, konyhák, kályhák, vas-
árak legolcsóbban kaphatók.

A TARGONCÁSOKNAK IPAR- ENGEDÉLYÉRT JELENTKEZNIÜK KELL.

Hirdetmény.

Még a folyó év május havában a
helybeli napilapokban közzétett hirdet-
ménnyel felhívtam az érdekelteket,
hogy hordáriparra pályázzanak. Kü-
lönösen figyelmeztettem az u. n. tar-
goncásokat arra, hogy saját érdekük-
ben annál is inkább pályázzanak a
hordár iparjogositvány elnyeréséért,
mert a hordárleltárszám betöltése után a
targoncázási foglalkozást — mint tör-
vényellenest — a hatóság kénytelen
lesz megszüntetni.

Enek ellenére azt voltam kénytelen
megállapítani, hogy a mai napig —
bár még hordár rendszám rendelke-
zésre áll — 21 targoncás iparengedély
elnyeréséért folyamodott.

Ismétlen felhívom az érdekelte-
ket, de különösen az iparjogositvány-
nyal nem rendelkező targoncásokat,
hogy a hordáripár gyakorlására jog-
sító iparengedély iránti kérelmüket sa-
ját érdekükben *folyó év október hó
15. napjáig* az elsőkü iparhatóságnál
(Kossuth ucca 20. sz. flsz. 39. szám
alatt) annál is inkább adják be, meri
a kitűzött határidő után a „targoncá-
zási” foglalkozás megszüntetése iránt
intézkedni kell.

A hordár iparengedély kiváltására
vonatkozó mindennemű felvilágosítást
az iparhatóság a hivataos órák alatt
megadja.

Dr. VASS KÁROLY

tb. főjegyző.

mint elsőfokú iparhatóság.

ÁRVERÉSI HIRDETmény.

Elárverezek 1930. évi október hó
3-án délelőtt 10 órakor Debreczenben,
Piac ucca 42. sz. háznál 1963 pengőre
becsült ingóságokat, u. m. Lutorok és
különbféle borok hordóiban.
Debreczen, 1930. évi szeptember hó
16-án.

Vitéz dr. Egyházi Béla
kir. bír. végrehajtó.

Gyászrovat

Écsedi Gábor életének 62-ik évében
meghalt. Temetése folyó hó 2-án dél-
után fél 5 órakor lesz Csapó ucca
87-ik számú gyászszobától a ref. egyház
szertartása szerint tartandó ima után
a Péterfia uccai temetőbe. — A teme-
tést Gebauer tem. váll. rendezi.

Halálozás. Mély fájdalommal, de Is-
ten böles akaratában való megnyug-
vással tudatjuk, hogy a szeretett jó
nagybácsi, sógor és jó rokon: **polg.
Ménas Gábor** folyó hó 30-án életének
67-ik, özvegyiségének 29-ik évében 4
hónapi súlyos szenvedés után elhunyt.
Drága halottunkat október hó 2-án
délután 3 órakor fogjuk Pesti ucca 61.
számú gyászszobánktól a Nagytem-
plomban a ref. egyház szertartása sze-
rint tartandó gyászima után a Hatvan
uccai temetőben lévő családi sírhelyen
örök nyugalomra helyezni. — Áldás és
béke drága poraira! — Unokaöccsei
és unokahugai: Dávid Juliánna férjével
Cserecsenyés Istvánnal, Tóth And-
rás, Tóth Róza férjével polg. Posta
Jánossal, Sógora és sógorai: id. polg.
Posta János nevével és gyermekeivel,
polg. Törös János családjával. — A teme-
tést a „Gebauer” temetkezési vállalat
rendezi.

Mindenkinek

érdeke, hogy cuhái olcsón és diva-
tosan legyen elkészítve, — ezt meg-
találja Keresztesy úri szabónál,
Varga-utca 1., a Piarista rend-
házzal szemben.

Bristol szálloda BUDAPEST

legszébb pontján a

Dunanarton.

Uj vezetés mellett ajánlja:

Előkelő patinás szállodájának
gyönyörű szobáit, a mai gazda-
sági viszonyoknak megfelelő pol-
gári áron:

Egy ágyas uccai	P 10—16-ig
Egy ágyas udvari	P 6—10-ig
Két ágyas uccai, duna-	
part	P 24—40-ig
Két ágyas uccai	P 20—24-ig
Két ágyas udvari	P 15—18-ig

A jobb szobák órai fűdőszobá-
val értendők — Minden szobában
hideg és meleg víz, telefon, rádió.

Ettermi árak:

Complett reggeli: kávé, vagy tea, vagy kakao egy to- jással, vajjal és jam-al	P 1.20
Kitünő ebéd vagy vacsora	P 2.40
menü	P 2.40
Kitünő ebéd, vagy vacsora	
menü éléttel	P 4.—

Ezen laura

hivatkozással a szobaárakból kü-
lön engedmény. — Szobarendelés
lehetőleg 2—3 nappal előbb esz-
közlendő — Bristol szálloda szo-
báiból és terraszáról a leggyö-
nyörűbb kilátás nyílik a Dunára
és a hudaí hegyekre.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Áremelkedés a terménytőzsdén

A liverpooli gabonatőzsde megnyitására emelkedést jelentettek. Ennek hatása alatt nálunk is szilárd irányzattal indult az üzlet és a forgalom is erőteljesen megélénkült. Később Liverpoolban fokozatosan gyengült az irányzat és zárhatig nemcsak a nyereség tűnt el, hanem már veszteség mutatkozott. Nálunk az árfolyamok a külföldi irányítás nyomán kissé gyengültek ugyan, de a tegnapi zárathoz képest még mindig jelentékeny nyereséget tüntetnek fel.

A készrúpiacra rendkívül szilárd volt az irányzat, amit azzal magyaráznak, hogy az intervenció rendkívül kiterjesztette tevékenységét. Nem annyira a Futura, mint inkább a malmok és a pénzintézetek vásárolnak. Ennek következtében a forgalom jóval 100 vagyon felett alakult. A készrúpiac irányzata rendkívül szilárd és a búza ára 15-30 fillérrel magasabban zárult, mint tegnap.

A ZSEMLYÉNEK ÉS ÁLTALÁBAN A SÜTŐIPARI TERMÉKEKNEK HÉTFŐN REGGELI VALÓ ELKÉSZÍTÉSE.

Az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. XII. t. c. 2-ik §-a úgy rendelkezik, hogy az ipari munkának szünetelése legkésőbb vasárnap reggeli 6 órakor kezdődik és megkezdésétől számítandó 24 óráig, de legalább is a szüneti napot követő reggel 6 óráig tart. A törvény ezen rendelkezése alapján némely helyütt a hatóság nem engedte meg azt, hogy a sütőiparban a sütemények és általában a sütőipari termékek készítését hétfőn reggel 6 óránál előbb lehessen kezdeni, az illető hatóság ezen eljárása ellenkezésbe állott a 94537/1921. K. M. sz. rendelet 14. §-ával, amely világosan kimondja, hogy a munkaszüneti napot követő napon a pékipar körébe tartozó összes munkálatok a köznapokra nézve megállapított időpontban kezdhetők meg.

M. kir. kereskedelmiügyi miniszter most rendeletileg szabályozta a kérdést és 145375/1930. XI. sz. rendeletével kimondta, hogy hétfőn a sütőiparban mindenféle munka a hétköznapra megállapított időben kezdhető meg. Nevezetesen hétfőn a kovászkészítést és dagasztást hajnali 3 órától az egyéb munkákat pedig reggeli 4 órától kezdve szabad végezni.

A kemence begyújtása és fűtése nem csak időbeli korlátozás alá. A sütemény előállításánál foglalkoztatott (segédet, tanoncot) azonban este kilenc és reggeli négy óra között a kemence begyújtásával és fűtésével foglalkoztatni tilos. Önként értendő, hogy a sütőipari munkákat, így a zsemlye előállításához szükséges munkákat is, hétfői napokon az említett időpontoktól kezdődően úgy az iparos, mint az alkalmazottak foglalkoztatását korlátozó rendelkezések betartásával, az alkalmazottak is végezhetik.

—o—

ÖNKÉNTES ÁRVERÉS.

Csökmön Bihar megye október 6-án, hétfőn délután két órakor önkéntes árverésen eladunk 214 birkát, 5 lovat, 7 csikót, 4 tehenet, 3 borjút, 10 ridogmarhát, 4 ökröt. Becsértéken alóli ajánlatot eladó nem tartozik elfogadni. Érdeklődni lehet a főjegyzőnél Csökmön. Közvetlen autobuszoktelekés Aranybikától Csökmőre."

A határidőzset hivatalos árjegyzése:
Magyar búza: Októberre 15.60—15.38 (15.36), márciusra 16.37—16.56 (16.41) májusra 16.85—16.89 (16.85).

Magyar rozs: Októberre 8.75—8.56 (8.52), márciusra 9.76—9.40 (9.45).
Tengeri: Májusra 12.60—12.36 (12.41)
Tranzitótengeri: Májusra 11.20—11.18 (11.10).

A készrúpiac hivatalos árfolyamai:
Búza: Tiszai 77 kg 15.50—15.85 78 kg 15.25—16.00, 79 kg 15.40—16.25, 80 kg 15.50—16.45, felsőtiszai 77 kg 14.95—15.15, 78 kg 15.05—15.25, 79 kg 15.15—15.35, 80 kg 15.30—15.50.

Pestv. rozs. 8.35—8.70, egyéb rozs 8.35—8.70, takarmányárpa I. 12.50—13.25, takarmányárpa II. 11.65—12.25, felsőm. sörárpa 18.50—20.00, egyéb sörárpa 14.50—16.75, köles 11.00—11.50, repce 25.50—26.00, tiszai tengeri 14.25—14.40, egyéb tengeri 14.25—14.40, zab I. 15.50—16.50, zab II. 14.75—15.00, korpa 6.80—7.00.

1993—1930 Pk. I. 48052—
vght. sz. 1930.

ÁRVERESI HIRDETMÉNY.

A bír. végrehajtó közhírré teszi, hogy a berettyóújfalui kir. járásbíró-ság 3466—930. sz. végzésével 200.—P. és jár. iránt dr. Fodor István berettyóújfalui ügyv. által képv. Feldmann Jenő javára elrendelt végrehajtás során bíróság lefoglalt és ki nem igényelt 4292 P. becsértékű ingóságokra a debreceni kir. járásbíró-ság fenii Pk. sz. végzésével elrendelt árverésnek még fennálló tartozás, megállapított eddigi és ezután költség, illetőleg a fizetett összegek levonása utáni hátralék behajtása végett a helyszínen: Álmosd 12. sz. a. és folyt. a Kassza-dűlőn leendő megtartására határidőül 1930 október hó 7. napja délelőtt 10 órája kintüzetik, amikor a legelőbbet igénynek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is eladatnak a lefoglalt butorok, termény, gazd. gép. jószág és egyéb ingók.

Ezen árverés a fenti ingókra jogerős kielégítési zálogjoggal bíró más végrehajtók, mint csatlakozók javára is, még fennálló követelések erejéig — 1908. XLI. t. c. 29. §-a alapján — ezennel kintüzetett az 1912. évi II. t. c. 16. §-ának figyelembe vételével.
Debrecen, 1930 szept. hó 9-én.
m. kir. bír. végrehajtó.
Boeskor László

—o—

DEBRECENI PLACI ÁRAK.

Zöldségárak: Zöldbab 40—50, paradicsom 10—15, spenót 35—40, gomba 151—200, burgonya 6—14, vereshagyma 8—16 fillér kilója; tengeri 8—10, karfiol 15—70, vereskáposzta 15—60, fehér káposzta 10—35, kelkáposzta 10—30, paprika 1, 15k 10—40 fillér darabja; retek 10—15 fillér csomója.
Baronfiarak: Tojás 12—13 fillér, kacsá 400—600, csirke 200—300, liba 1000—1300 fillér párja; liba 160—170, kacsá 120—130, tyúk 161, pulyka 100 fillér kilója.

Gyümölcsárak: Szőlő 20—50, alma 20—70, dió 60—170, birsalma 60—80, szeder 50, szilva 50—60, barack 80—140 fillér kilója.

—o—

ÁRVERESI HIRDETMÉNY.

Elárverezek Mikepéresen 291. szám alatt f. hó 3-án délután 4 órakor 1500 pengőre becsült „Austin” traktort, Szilágyi Lajos s. k. bír. végrehajtó.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

Nőtülne
hat középszályt végzett, önálló szakiparos. „Belvárosi kis rossz ház” jellegre. 1028-X-5

Vigkedélyű,
csinos, intelligens fiatal leány szórakozás céljából megismerkedne idősebb úrral. Leveleket „Fiatalság” jellegre kiadóba. 1650

Alkalmazást keres férfi

Kerékgyártó
ajánlkozik gazdaságba. Cím: Mikepércs 338. Gyenge László. 1595

Alkalmazást keres nő

Bejárónő
állást keresek. Cím: Jókai u. 6. 1660

Jó alaku nő
varrodában próbálni, varrásban jártas, ajánlkozik. Cím kiadóban van. 1610

Jó megjelenésű
elárúsításban jártas — italmérésben vagy elárúsítónak elmenne. — Cím a kiadóban van. 1611

Alkalmazást ayer nő

Tanulóleányok
fölvételnek Bartha Dánielné női datterme. Csillag u. 58. 662

Gazdasszonynak
menne jobb asszony falura vagy tanya. — Arany János u. 48., házmesterék. 1542

Perfekt
szakácsnőt jó bizonyítvánnyal keresek azonnalra. Simonvi-ut 36. (F.)

Intelligensebb
tisztességes házvezetőnőt keresek magános uriemberhez tanya, ki nagyon jól főz, baromfi kezelést vállal. — Személyesen jelentkezni vasárnap délelőtt, Kálvin-tér 5. emelet jobbra. 1636

Bejárónő
délelőtre kószl nélkül könyvvel felvétetik. — Szent Anna u. 64. Keresztépület balra. 1591

A női
konfekciósokmában — teljes jártassággal bíró önálló eladónőt keresünk, a Miskolcon most megnyitott női konfekció osztályunk részére. Kizárólag olyan nők jöhetnek számításba, akik a legutolsó időközben állásban voltak. Jelentkezni Szántó ruhauzlet. Debrecen, Piac u. 47. 1596

Egy
tisztesség esbejárónő — felvétetik. Rothermere u. 39. 1529

Szülészeti
klinikára takarítónő felvétetik okt. 1-ére. Jelentkezés ugyanott. 1614

Szülészeti
klinikára egy takarítónő felvétetik. Jelentkezni lehet ugyanott. 1613

Szerényigényű
főznetudó házikisasszonyt bizonyítvánnyal keresek. Kossuth u. 61. földszint. 1625

Bejárónő
délelőtre takarítási felvesszek. Ferenc József-ut 28. I. 5. 1656

Manikűrös
kisasszonyt keres Piri hölgyfodrász, Csapó u. 84. 1651

Női kalap
üzlettembe jó munkájú, önállóan dolgozó beosztóznőt keresek. — Ajánlatokat a kiadóban megtudható címen re sürgősen levélben. 1637

Jól főzni tudó
mindenest keresek bent lakással, ki parkettkefélet is vállal. Jelentkezni lehet reggel 8 órától 12-ig. Nyíl u. 34. 1030

Alkalmazást ayer férfi

Cipésztanuló
fizetéssel felvétetik. — Antal, Hajnal u. 11. 1508

Asztalos tanuló
felvesszek kószttal, fizetéssel. Bálint Lajos, Rákóczi u. 13. 1647

Gyermektelen
házmester felvétetik. Darabos u. 9. 1614

Ügyes
fiúk kihordónak vagy tanulóknak fölvételnek. Kürthy Iuréné sütőüzletében, Hajduszoszó, Főter. 1598

Vegyés

Ingyen
trágya kapható. Timár-ucca 32. sz. 1589

Gazdasági eszközök

Eladó
üzemképes jókarban levő traktor Hajdudorogon, tanyaszám 351. sz. Jgynök beavatkozása lehetséges. Értésülni lehet Maróthy György u. 30. 1548

Alig
használt taposókád, — üstház eladó. Fehérné, Szentanna 29. 1616

Gazdasági termények

Eladó
vetnivaló bükkönymag. Cím a kiadóban.

Teljes ellátás

Kis gyermeket gondozásra elfogadok Kar u. 24. 1618

Hangszer

PIANINÓT

lehelőleg három pedálost sürgősen keresek néhány hónapra bérbé. Telefon 12—82. szám.

Rövid
zongora eladó. Kassai-ut 4. szám. 1659

Magyaróssy
pedálos cimbalom balcsón eladó. Szentannacsón u. 64. Keresztépület balra. 1599

Nagybűgő
vonóval megvételre kórestetik. Ajánlatot — Szekeres és Tassik órászületébe adhatók le a Bádogos uccán. 1629

Oktatás

Gordodnkatanfolyam
kezdőknek és haladók-nak. Müller, Nap u. 13. X. 12.

Gyorsírás.
gépírást, kipróbált gyakorlati módszerrel tanítok az esti órákban is. Darabos u. I. I. em. 1378-X-9-ig

Németül.
privát órákat ad és magánvizsgára előkészít dr. Kövessl, Har-sányi Gusztáv uccán 25. IX—6 w

Knott Kovács
Sillye Gabriella miniszterileg engedélyezett szalászáli varróiskolájába és női dattermébe, magán-tanításra és iparképesítésre tanítványokat minden időben felvesz. Kossuth ucca 45. szám. 4—IX-6 XI-6-ig

Gyorsírás
legujabb, kipróbált — gyakorlati módszerrel tanítok. Nyomatató u. 13. szám. 1515

Elelmiszér, ital

LENCSÉ

nagyszemű, zsizsikmentes kapható termelőnél 5 kilogramos tételekben 70, 80 fillért. — Domokos Lajos u. 6.
Zamatos bor 64 fill.
öt liter vételnél 60 fill., 10 liter vételnél 58 fill., Otelló vörös 80 fillér, 5 liter vételnél 72 fillér. Uvegeket vészek magas áron. Glück I. Magoss György-tér 9. sz. bcr. és csemegeüzlet. 10—XII—15

Bátor

Használt
Konyha- és szobabuto-
rok eladó. Nemes uca
7. 1632

Modern stílusú
aj hálószoba azonnal
eladó. Király u. 5. Kö-
zelebbi ház mesternél.
1627

Ingóságvétele

Ház
főzésű szappant na-
gyobb tételben keres
megvételre. Cím a ki-
adóban. 1489

Ajánlat

Magyar játékkártya
32 lapos, nagy alakú
prima minőség, reklám
ára: 1.60 pengő. (Piac
ucca) Ferenc József-ut
64. szám. trafikban. —
14—v

Iskolák
részére kedvezményes
árban készítek előraj-
zolatot, legújabb min-
ták szerint. Nagy vá-
lasztékban előrajzolt és
kölai kézimunkák és
hozzávalók. Olcsón vál-
lakok fehérnemű him-
zést, varrást, mono-
gramozást, hozott és
saját anyagomból. —
Állandóan raktáron
vannak himzett, fehér
kézimunkák. Fuzekas
kézimunkaüzlet, Szent
Anna u. 6. szám.
911—X—11-ig.

Porosz szén
7500 kalóriájú 7 P. Ha-
zaj szén, szagtalan, tel-
jesen elég, mázsánként
3.20 P. Tüzifa, bükk,
tölgy és varga mázsán-
ként 3.80 P. haza száll-
ítva. Salétrom u. 12.
szám. Telefon 6—74.
23—X—26-ig

Gallérokat, ingeket
legszébben, legolcsób-
ban tisztítok, 4 nap
alatt. Budapesti kép-
viselő, Simonffy ucca
7. szám. 1125-12.31

PADLÓLAKK

magasföldszint, legjobb
színekben, kiváló minő-
ségben nagyon olcsón
kapható. Stern testék.
Bzletben. Debrecen. —
Piac u. 10. Bikkával szem-
ben. — Ugyanott po-
loka-, svábhogár, ost-
kény- és egérlő meg-
bízható minőségben kap-
ható.

Ekszert
órát készpénzárón hat
havi részletfizetésre —
vehet Takarékosági —
könyveskével Engel
László ékszerésznél, —
Piac u. 52. Megyeház
melett. 15hX23g

Ajtók és ablakok
jobbminőségűek és egy-
szerűbbek továbbá há-
mas tkerablakok min-
den nagyságban készen
kaphatók. Blattner Kál-
mán telepén. Nagv-
arád ucca 14. (Mikló-
ucca végén). 1612

Zongorahangolást
javítást, legolcsóbban,
szakszerűen végzek. —
Takács hangszerkészít-
ő, Piac ucca 75. szám.
13-a—visz.

Férflingvarrás
1 pengő 20, gépendli
métere tíz fillér. Min-
denféle kézi, gép és
monogramhímzés. Ki-
fogástalan munka. Bá-
jos gyermekruhák ho-
zott anyagból. Sassa u.
kettő. 19h-X-25g.

Tört
aranyat, aranyfogat a
legmagasabb árban —
vesz Haás Janka arany-
bevéltő. Simonffy ucca
7. sz. 1132IX-7 X7-hg

Poloskairást
Cyángázzal vagy szaba-
dalmazott folyadékszer-
szerrel és lakások viz-
sgálását felelősséggel —
vállalom. Poloska, sváb
és patkánysejt kapha-
tó. Kossuth ucca 47.
Nánássy, Telefonszám
845. 1638

Aranyékszer,
fogaranyat, brilliánt
legmagasabb napi ár-
ban veszek. Órajavítás
szakszerűen olcsón. —
Bercsényi Béla, Csapó
ucca 38. Iparostanonc-
iskolával szemben. —
1648

Iparművész
2 pengőért montiroz
lámpaernyőt, divány-
párnát. — Függyönyök,
ágytakarók készen ju-
tányosan kaphatók. Rá-
kóczi ucca 5. kereszt-
épület. 4—6-ig

**Zongora- és Pianino-
kifalítás,**
Debrecen, Ferenc Jó-
zsef-ut 4. (Végh ház-
ban.) Vétel, csere ese-
tén több évi hitel vál-
tó nélkül is. 1607

Nagyon olcsó
képkeretezés és üvege-
zés, továbbá üveg- és
porcellánedény legre-
gibb kikölesznési rák-
lára. Ifj. Blattner Gyu-
lánál, Piac u. 89. szám.
00—

Téli
takarmányozásra fejős
tehenet vállalom. Érte-
kezni Pacsirta ucca 41.
1608

Kereslet

PIANINÓT
tehetőleg három pedá-
lost sűrűsösen keresek
néhány hónapra bér-
be. Telefon 12—82.
szám.

Farkaskutya,
hím, másfél éves, jobb
szeme alatt kis seb-
hely, elveszett. Megta-
láló jutalomban része-
sül Szatmár u. 7. sz.
alatt. (Demke mögött.)

Elveszett
egy fél szarvasbőr ke-
ztyű, a szíves megtaláló
két pengő ellenében e-
lan kiadóhivatalához le-
adni szíveskedjen. 1610

Elveszett
rozsdabarna nőstén va-
dászkuvtám, megtalá-
lója jutalomban része-
sül. Szent Anna 66. a.
1612

Keresek
8, 10, 12 hónapos ga-
rantált fajtisza német
nemesített tenyész sül-
d-kant. Kor, súly, kg-
kénti ár megjelöléssel
ajánlatokat kér Derzsy
Kálmán, Debrecen, —
Hatvan ucca 24. sz.

**Kiadó lakás
egy szobás**

Egy szoba,
konyha, speiz, fáska-
mára udvari lakás
azonnal kiadó. Kut u.
24. (p.)

Egy
uccai és egy udvari —
szoba kiadó okt. 1-ére.
Csapó u. 4. Bejárat a
lépcsőházból. 1019

Udvari
egy szoba, konyha ki-
adó. Rothermere (Da-
rabos) u. 9. 1643

Kiadó
ujjonnan épült egy és
két szobás uccai lakás.
Borz ucca 5. sz. 1641

Kiadó
uccai szoba, konyhás
lakás egész udvarral.
Patai u. 7. 1645

Egy szoba,
konyha és mellékhelyi-
ségekből álló lakás no-
vember 1-re kiadó. —
Varga ucca 7. 1639

Kiadó
egy nagy szoba, elősz-
obával, butorral — vagy
anélkül. Ferenc József-
ut 28. I. 5. 1657

Kis szoba,
konyha, pince magá-
nosnak, kis családnak
kiadó. Kölcsey u. 18.
1629

Egy szoba,
konyha, kamarából ál-
ló külön ház kúttal,
vívezetékekkel magános
úrnőnek azonnal kiadó
Tompa Mihály u. 10.
szám. 1585

Kiadó
Alsójózsán, állomás —
melletti szoba, konyha,
kamara, pince, nyári-
konyha, földle vagy
anélkül. Szentgyörgy u.
745. sz. 1585

Kiadó
szoba, konyha, spájz.
Vargakert u. 8. Bejárat
Szoboszlai ut 4. szám-
nál. 1609

Kiadó
október 15-ére egy szo-
ba, konyha, spájz, fás-
kamara. Csillag u. 34.
1617

Magasföldszintes
szép szoba, konyhás —
lakás kiadó magános-
nak v. párnak. Nyil u.
116. szám. 1621

**Kiadó lakás
két szobás**

Azonnal
kiadó két udvari szo-
ba, előszoba, konyha,
pince, padlás két bejá-
rattal. Egymalmo u. 4.
szám. X—5-ig

Modern
két szobás uccai lakás
fürdővel és mellékhelyi
ségeivel kiadó. Árpád-
tér 10. 1534

Két szobás,
előszobás, fürdőszobás
uccai modern lakás no-
vembertől bérbeadó. —
Máté ingatlaniroda, —
Piac ucca 30. 1369

A város
közepén kiadó albrét-
be egy kétszobás, für-
dőszobás lakás. Érdek-
lődni lehet az Uránia
pénztáránál. X—20-ig

Két szobás
udvari lakás törvény-
szék mellett november
1-re kiadó. Cím Kiss
Ernő, Batthyány ucca
26. 1661

Kiadó
azonnal két szoba, elő-
szoba, konyha, üvege-
zett verendával, mellék
helyiségekkel. Epres-
kert ucca 7. 1630

Uccai
2 szoba, konyha, kama-
ra okt. 15-ére kiadó.
Domb u. 3. 1597

Kétrendbeli
kétszobás lakás villany-
nyal kiadó. Széchenyi-
ucca 18. 1623

**Kiadó lakás
három szobás**

Orvos
és ügyvéd urak figyel-
mébe! Gyönyörű 3 szo-
bás lakás fürdő- és ese-
lédszobával, hozzáépít-
ve váró- és rendelőszo-
ba azonnal beköltöz-
hető. Cím a kiadóban. 1533

**Kiadó lakás
nagyobb**

Ötszobás
ház mellékhelyiségeivel
kerttel bérbeadó nov.
1-ére. Eröss Lajos u.
5h. szám. 1597

Kiadó
magános villalakis 5
szoba, hall, összes mel-
lékhelyiségekkel, gáz,
víz, villanyvezetékekkel.
Poroszlav-ut 23. 1658

Ötszobás
fürdőszobás lakás kel-
lő mellékkeliséggel —
azonnal kiadó. Péterfia
ucca 14. szám. 1619

Butorozott szoba

Egy
butorozott szoba gaz-
dászknak, vagy egyetemi
hallgatóknak azonnal —
kiadó Csapó u 4 1590

Különbejárati
világos jól butorozott
szoba kiadó. Széche-
nyi ucca 15. emelet. 1599

Központban
különbejárati butoro-
zott szoba tisztviselő-
nek azonnal kiadó. —
Monti ezredes u. 15. 1603

Uccai
butorozott szoba azon-
nal ikadó magános nő-
nél. Kazinczy u. 12. sz.
1615

Nagyerdőn
butorozott szoba kiad.
Értekezni Gazdák Sü-
tődéje. Hatvan u. 2. 1628

Két
személynek kiadó bu-
torozott szoba 30 pen-
gőért. Rákóczi u. 12.
1000

Különbejárati
butorozott szoba 2 sze-
mély részére kiadó. —
Villanyvilágítással. —
Domokos Lajos u. 6.
Vénkert. Kollégiumtól
12 perc.

Butorozott
szoba azonnalra ki-
adó. József kir. herceg-
u. 35. Hegedűs. 1471

Butorozott
szobák és kétszobás
lakás mellékkelisé-
gekkel kiadó. Simonyi-
út 5. 1394

Különbejárati
uccai butorozott szoba
uricsaládnál azonnal —
kiadó. Eötvös u. 59. 1499

Butorozott
szoba fürdőszobahasz-
nálattal 25 pengőért ki-
adó. Értekezni Bethlen
ucca 51. 1646

Uccai
butorozott szoba azon-
nal, díszkér, kiadó. —
Kaputól 1. ajtó. Kazin-
czi ucca 7. 1653

Csinosan
butorozott szoba (min-
den kényelem biztosít-
va) kiadó. Kigyó u. 27.
N. B.

Különbejárati
nagyon csinosan buto-
rozott szoba kiadó, eset
leg ellátással. Széche-
nyi ucca 31. Első ke-
resztépület. 1652

Két fiatalember
kvártélyt kaphat: —
Domb ucca 14. B.

Légtűtéses
nagy alkoves uccai bu-
torozott szoba kiadó.
Házfelügyelő, Kossuth
ucca 22. 1633

Különbejárati
elegánsan butorozott,
parkettes szoba októ-
ber tizenötöre kiadó. —
Kossuth u. 60. 1631

Kiadó
két uccai különbejárati
csinosan butorozott —
szoba. Kossuth u. 26.
Baloldal. 1622

**Üzlet, műhely,
raktárhelyiség**

Kisebb
saroküzlet kiadó. —
Faróthy György u. 41.
szám. 1649

50 pengőért
havonta legforgalmas-
sabb helyen üzlethelyi-
ség azonnal kiadó. Cím
megtudható Jeszenszky
Kossuth ucca 1. 1635

Kiadó
üzleti helyiség forgal-
mas helyen. Czegléd u.
18. sz. 1586

Eladó házhely

Eladó
házhelyek Komlóssy-ut
8. Csige kert, Károly Fe-
renc József-ut 42. és a
rendőrség mellett. Ér-
tekezni: Kossuth u. 22
szám. 1364

Olcsó házhely
és családi ház eladó a
nagyállomás közelében.
Értekezni lehet Homok
kert, Sz. Papp István
u. 18. szám. (kl.)

Ingóság eladás

Boroshordók
különböző nagyságban
eladók. Péterfia u. 16.
Ny.

Boroshordók
ugyanott fajgalambok
is eladók. Wesselényi-
tér 7. 1587

Eladó ház

Eladó
most épült, teljesen új,
modern két szoba, s
konyha, kamara, elő-
szoba, fürdőszobás, s
adományos ház Homok
ucca 53. szám.
h 12x18-ig

Eladó ház
trafik és szatócsüzlet-
tel, 300 n. öf gyümöl-
csőssel, 1 szoba, kony-
hás lakással, betegsé-
miatt azonnal is átve-
hető, kevés pénzzel. —
Gerébi telep, Kondor
u. 12. 1604

Eladó föld

Ondódon
14 hold föld eladó. —
Szappanos u. 15. szám.
1612

50 holdas
tanyás birtok város
alatt, kövesút mellett
eladó. Kedvező fizetési
feltételekről értekezni
lehet dr. Fráter Pál
ügyvédnél. Deák F. u.
9. sz. 1596

Eladó
az Ondódon, Kádár dől-
lőbe, az iskolához kö-
zel 2 hold, 1573 négy-
szögöl föld. Cím a ki-
adóban. 1594

Eladó állatok

Bika borjú,
két darab, fajtisza,
eredeti bonvházi biká-
tól, igen magas tejelő
szintén fajtisza bonv-
hádi anvtól származó
13 hónaposok és egy
darab szimentháli ma-
gas tejelő anvtól, a
debreceni gazdasági
akadémiai bikától szár-
mazó 3 és fél éves, to-
vábbi tenyésztésre
még igen alkalmas te-
névszűbika; azonnal el-
adó. Értekezhetni ke-
het Derzsy Kálmánál
Hatvan ucca 24. szám
aatt, reggel 7—fél 8
és délután öt ór után.

Rhode
Islandi jércék novem-
berre tojók 12—15 —
pengőért eladók. Machó
Dobozv u 17. IX24

Eladó
5 darab tízhónapos hi-
zónakvaló sovány ser-
tés, darabonkint is. Uj-
kert. Lehel u. 27. 1500